

Krystyna Slany **Różnorodność typów rodzin, różnorodność praktyk w rodzinach**

Beck U., Beck-Gernsheim E. 2002, *Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences*, Sage Publications, London.

Beck U., Beck-Gernsheim E. 2013, *Miłość na odległość. Modele życia w epoce globalnej*, tłum. M. Sutowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Bieńko M., Kwak A., Rosochacka-Gmitrzak M. 2017, *Wciąż jeszcze w gnieździe rodzinnym? Socjologiczne spojrzenie na młodych dorosłych*, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa.

CBOS 1993, *Tradycyjny czy partnerski model rodziny?*, Komunikat z badań BS/163/133/93, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

CBOS 1997, *Kobiety o podziale obowiązków w rodzinie*, Komunikat z badań BS/16/16/97, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

CBOS 2019, *Rodzina - jej znaczenie i rozumienie*, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2019/K_022_19.PDF, dostęp: 28.02.2020.

Duch-Krzystoszek D. 2007, *Kto rządzi w rodzinie: socjologiczna analiza relacji w małżeństwie*, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Ferree M.M. 2010, *Filling the Glass: Gender Perspectives on Families*, "Journal of Marriage and Family" 72, s. 420-439. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00711.x>

Finch J. 2007, *Displaying Families*, "Sociology" 41(1), s. 65-81. <https://doi.org/10.1177/0038038507072284>

Giddens A. 1990, *The Consequences of Modernity*, Polity Press, Cambridge.

Giddens A. 2006, *Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach*, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Giza-Poleszczuk A. 2005, *Rodzina a system społeczny*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Goldscheider F., Bernhardt E., Lappegård T. 2015, *The Gender Revolution: A Framework for Understanding Changing Family and Demographic Behavior*, "Population and Development" 41, s. 207-239. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2015.00045.x>

Grabowska M., red. 2013a, *Kobieta w rodzinie, w pracy, w przestrzeni publicznej*, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

Grabowska M., red. 2013b, *Rodzina i jej przemiany*, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

GUS 2018, *Rocznik Demograficzny 2018*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.

Kocik L. 2002, *Wzory małżeństwa i rodziny. Od tradycyjnej jednorodności do współczesnych skrajności*, Krakowska Szkoła Wyższa im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków.

Kotowska I.E., red. 2014, *Niska dzietność w Polsce w kontekście percepcji Polaków. Diagnoza społeczna 2013. Raport tematyczny*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa.

- Krzaklewska R., red. 2018, Co nam daje równość? Wpływ równości płci na jakość życia i rozwój społeczny w Polsce, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- Krzyżowski Ł. 2011, In the Trap of Intergenerational Solidarity: Family Care in Poland's Ageing Society, "Polish Sociological Review" 1(173), s. 55-78.
- Kwak A. 1990, Wiąż osobowa w rodzinach rekonstruowanych, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Kwak A. 2005, Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Kwak A. 2007, Kobieta w domu i na rynku pracy. Czy równość praw i obowiązków? Wizerunki ról rodzinnych, "Roczniki Socjologii Rodziny" 18, s. 73-87.
- Kwak A. 2008, Rodzicielstwo: między domem, prawem, służbami społecznymi, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa.
- Kwak A. 2014, Współczesne związki heteroseksualne: małżeństwa (dobrowolnie bezdzietne), kohabitacje, LAT, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Kwak A. 2018, Czy trwałość więzi rodzinnych mimo przemian społecznych?, "Roczniki Nauk Społecznych" 46(4), s. 165-171. <https://doi.org/10.18290/rns.2018.46.4-9>
- Kwak A., Bieńko M., red. 2012, Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Lesthaeghe R. 2010, The Unfolding Story of the Second Demographic Transition, "Population and Development Review" 36, s. 211-251. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2010.00328.x>
- Mizielińska J. 2017, Odmienne czy zwyczajne? Rodziny z wyboru w Polsce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Mizielińska J., Struzik J., Król A. 2017, Różnym głosem. Rodziny z wyboru w Polsce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Pustułka P., Krzaklewska E., Huang L. 2018, Reproductive Behaviours of Polish Migrants in Norway, [w:] Transnational Polish Families In Norway: Social Capital, Integration, Institutions and Care, red. K. Slany, P. Pustułka, M. Ślusarczyk, E. Guribye, Peter Lang, Frankfurt am Main, s. 112-142.
- Sikorska M. 2009, Nowa matka, nowy ojciec, nowe dziecko. O nowym układzie sił w rodzinie, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.
- Slany K. 2011, Rodzina w refleksji feministyczno-genderowej, [w:] Gender w społeczeństwie polskim, red. K. Slany, J. Struzik, K. Wojnicka, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków, s. 225-248.
- Slany K. 2013, Ponowoczesne rodziny: konstruowanie więzi i pokrewieństwa, [w:] Zagadnienia małżeństwa i rodzin w perspektywie feministyczno-genderowej, red. K. Slany, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 45-64.
- Slany K., Krzaklewska E., Warat M. 2016, Wzory życia rodzinnego w kontekście równości płci - pomiędzy tradycją a partnerstwem, [w:] Role rodzinne - między przystosowaniem a kreacją, red. I. Przybył, A. Żurek, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań, s. 77-96.

Szałtys D. 2014, Gospodarstwa domowe i rodziny: Charakterystyka demograficzna, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa.

Szlendak T. 2010, Socjologia rodziny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Titkow A. 2007, Tożsamość polskich kobiet: ciągłość, zmiana, konteksty, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Treas J., Scott J., Richards M. 2018, The Blackwell Companion to the Sociology of Families, Blackwell Publishing, New York.

Urbańska S. 2015, Matka Polka na odległość. Z doświadczeń migracyjnych robotnic 1989-2010, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń.

van de Kaa D.J. 1987, Europe's Second Demographic Transition, "Population Bulletin" 42(1), s. 201-235.

Warzywoda-Kruszyńska W., Szukalski P., red. 2004, Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie polskim, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2004.

Wilk J. 2002, Pedagogika rodziny, Instytut Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.

Zinn M.B., Eitzen D.S., Wells B. 2009, Diversity in Families, Pearson Education, Boston.

Źródła internetowe

Ciaputa E., Krzaklewska E., Slany K., Kowalska B., Ratecka A., Tobiasz-Adamczyk B., Warat M. 2016, Gender equality and quality of life in Poland: a survey research report, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków,
<http://www.geq.socjologia.uj.edu.pl/documents/32447484/35419405/GEQ%20ENG.pdf>, dostęp: 15.11.2018.

Slany K., Pustułka P., Ślusarczyk M. 2016, Polskie rodziny transnarodowe: dzieci, rodzice, instytucje i więzi z krajem,
http://www.kbnm.pan.pl/images/Ekspertyza_KBNM_2016_Polskie_rodziny_transnarodowe.pdf,
dostęp: 10.11.2018.

Iwona Taranowicz O rodzinie współczesnej i jej kształtowaniu słów kilka

Badinter E. 2013, Konflikt: kobieta i matka, tłum. J. Jedliński, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Bauman Z. 2003, Razem, osobno, tłum. T. Kunz, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Beck U. 2002, Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności, tłum. S. Cieśla, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.

Becker G.S. 1990, Ekonomiczna teoria zachowań ludzkich, tłum. H. Hagemeyerowa, K. Hagemeyer, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Castells M. 2009, Koniec tysiąclecia, tłum. J. Stawiński, S. Szymański, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

- CBOS 2013, Rodzina - jej współczesne znaczenie i rozumienie, Komunikat z badań nr 13/2013, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Cherlin A.J. 2004, Deinstitutionalization of American Marriage, "Journal of Marriage and Family" 66(4), s. 84-861. <https://doi.org/10.1111/j.0022-2445.2004.00058.x>
- Elias N. 2008, Społeczeństwo jednostek, tłum. J. Stawiński, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Finch J. 2007, Displaying Families, "Sociology" 41(1), s. 65-81. <https://doi.org/10.1177/0038038507072284>
- Flandrin J.L. 1998, Historia rodziny, tłum. A. Kuryś, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa.
- Giddens A. 2001, Nowoczesność i tożsamość. "Ja" i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Giddens A. 2006, Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Giza-Poleszczuk A. 2005, Rodzina a system społeczny. Reprodukacja i kooperacja w perspektywie interdyscyplinarnej, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323528265>
- GUS 2018, Rocznik Demograficzny 2018, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.
- Kaufmann J.C. 2004, Ego. Socjologia jednostki. Inna wizja człowieka i konstrukcji podmiotu, tłum. K. Wakar, Oficyna Naukowa, Warszawa.
- Kwak A. 2005, Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Malinowski B. 1987, Seks i stłumienie w społeczności dzikich oraz inne studia o płci, rodzinie i stosunkach pokrewieństwa, tłum. B. Golda, G. Kubica, Z. Mach, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- Marody M., Giza-Poleszczuk A. 2004, Przemiany więzi społecznych, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.
- Morgan D.H.J. 1996, Family Connections, Polity Press, Cambridge.
- Przybył I. 2012, Wokół procesu (de)instytucjonalizacji małżeństwa w Polsce, "Roczniki Socjologii Rodziny" 22, s. 9-34.
- Przybył I. 2017, Historie przedślubne. Przemiany obyczajowości i instytucji zaręczyn, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.
- Standing G. 2014, Prekariat. Nowa niebezpieczna klasa, tłum. K. Czarnecki, P. Kaczmarek, M. Karolak, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Szkudlarek T. 2016, głos w dyskusji, Symposium Nie-Solidarni i nieufni. O przeoczeniach wizjonerów i projektantów transformacji, XVI Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny, Gdańsk 14-17 września.
- Żurek A. 2015, Swoi i obcy w rodzinie, [w:] Rodzina wobec wyzwań współczesności. Wybrane problemy, red. I. Taranowicz, S. Grotowska, Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław, s. 57-72.

**Małgorzata Sikorska Rodzina, co to takiego? – teoretyczne wymiary
różnicowania w definiowaniu oraz badaniu rodzin**

Adams B.N., Steinmetz S.K. 2009, Family Theory and Methods in the Classics, [w:] Sourcebook of Family Theories and Methods: A Contextual Approach, red. P.G. Boss, W.J. Doherty, R. LaRossa, W.R. Schumm, S.K. Steinmetz, Plenum Press, New York, s. 71-98.

Beck U., Beck-Gernsheim E. 2002, Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences, Sage Publications, London.

Bernardes J. 1997, Family Studies: An Introduction, Routledge, London.

Bieńko M. 2013, Intymne i prywatne praktyki codzienności. Analiza socjologiczna, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323521921>

Chambers S. 2012, A Sociology of Family Life: Changes and Diversity in Intimate Relations, Polity Press, Cambridge.

Edwards R., McCarthy J.R., Gillies V. 2012, The Politics of Concepts: Family and Its (Putative) Replacements, "British Journal of Sociology" 63(4), s. 730-746. <https://doi.org/10.1111/j.1468-4446.2012.01434.x>

Finch J. 2007, Displaying Families, "Sociology" 41(1), s. 65-81. <https://doi.org/10.1177/0038038507072284>

Gabb J. 2011, Troubling Displays: The Affect of Gender, Sexuality and Class, [w:] Displaying Families: A New Concept for the Sociology of Family Life, red. E. Dermott, J. Seymour, Palgrave Macmillan, London, s. 38-57. https://doi.org/10.1057/9780230314306_3

Giddens A. 2005, Socjologia, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Giddens A. 2006, Przemiany intymności: seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Gilding M. 2010, Reflexivity over and above Convention: The New Orthodoxy in the Sociology of Personal Life, Formerly Sociology of the Family, "British Journal of Sociology" 61(4), s. 757-777. <https://doi.org/10.1111/j.1468-4446.2010.01340.x>

Giza-Poleszczuk A. 2005, Rodzina a system społeczny. Reprodukacja i kooperacja w perspektywie interdyscyplinarnej, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323528265>

Halawa M., Olcoń-Kubicka M. 2018, Digital Householding: Calculating and Moralizing Domestic Life Through Homemade Spreadsheets, "Journal of Cultural Economy" 11(6), s. 514-534. <https://doi.org/10.1080/17530350.2018.1486728>

Heaphy B. 2011, Critical Relational Displays, [w:] Displaying Families: A New Concept for the Sociology of Family Life, red. E. Dermott, J. Seymour, Palgrave Macmillan, London, s. 19-37. https://doi.org/10.1057/9780230314306_2

Jamieson L. 1998, Intimacy: Personal Relationships in Modern Societies, Polity Press, Cambridge.

Kaufmann J.C. 1992, La Trame conjugale: analyse du couple par son linge, Nathan, Paris.

Kvande E. 2007, Doing Gender in Flexible Organizations, Fagbokforlaget, Bergen.

Mann S.A., Grimes M.D., Kemp A.A., Jenkins P.J. 1997, Paradigm Shifts in Family Sociology? Evidence From Three Decades of Family Textbooks, "Journal of Family Issues" 18(3), s. 315-349.

<https://doi.org/10.1177/019251397018003005>

May V., red. 2011, Sociology of Personal Life, Palgrave Macmillan, London.

<https://doi.org/10.1007/978-0-230-34421-1>

Mizielińska J. 2017, Odmienne czy zwyczajne. Rodziny z wyboru w Polsce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Mizielińska J., Abramowicz M., Stasińska A. 2014, Rodziny z wyboru w Polsce: życie rodzinne osób nieheteroseksualnych, Instytut Psychologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Morgan D.H.J. 1996, Family Connections: An Introduction to Family Studies, Polity Press, Cambridge.

Morgan D.H.J. 2011, Rethinking Family Practices, Palgrave Macmillan, London.

<https://doi.org/10.1057/9780230304680>

Ostrouch-Kamińska J. 2011, Rodzina partnerska jako relacja współzależnych podmiotów. Studium socjopedagogiczne narracji rodziców przeciążonych rolami, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.

Parsons T., Bales R. 1955, Family Socialization and Interaction Process, Free Press, Glencoe, IL.

Popenoe D. 1988, Disturbing the Nest: Family Change and Decline in Modern Societies, Transaction Publishers, New Brunswick, NJ.

Schmidt F. 2010, Historie kuchenne. Dialektyka przyzwyczajień i refleksyjności w koncepcji Jeana-Claude'a Kaufmanna, "Kultura i Społeczeństwo" 1, s. 49-85.

Schmidt F. 2016, Materializacja pary: napięcia w procesie budowania domowej codzienności we dwoje, [w:] Socjologia zamieszkiwania. Narracje, dyfuzje, interwencje, red. M. Jewdokimow, M. Łukasiuk, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, s. 153-172.

Schmidt F., Mizielińska J., Stasińska A., Olcoń-Kubicka M., Żadkowska M., Jasińska J., Haława M. 2018, W stronę socjologii pary: propozycja paradygmatu teoretyczno-badawczego, "Studia Socjologiczne" 3(230), s. 11-39.

Sikorska M. 2009, Nowa matka, nowy ojciec, nowe dziecko - o nowym układzie sił w polskich rodzinach, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.

Silva E.B., Smart C., red. 1999, The 'New' Family?, Sage Publications, London.

Slany K. 2002, Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym świecie, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.

Slany K. 2011, Rodzina w refleksji feministyczno-genderowej, [w:] Gender w społeczeństwie polskim, red. K. Slany, J. Struzik, K. Wojnicka, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków, s. 225-247.

Slany K. 2013, W mozaice zagadnień życia małżeńsko-rodzinnego: wprowadzenie, [w:] Zagadnienia małżeństwa i rodziny w perspektywie feministyczno-genderowej, red. K. Slany, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 7-29.

Smart C. 2005, Textures of Family Life: Further Thoughts on Change and Commitment, "Journal of Social Policy" 34(4), s. 541-556. <https://doi.org/10.1017/S0047279405009141>

Smart C. 2007, *Personal Life: New Directions in Sociological Thinking*, Cambridge University Press, Cambridge.

Stasińska A. 2018, *Socjologia pary. Praktyki intymne w związkach nieheteroseksualnych*, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.

Szlendak T. 2010, *Socjologia rodziny*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Thomas D.L., Wilcox J.E. 1987, *The Rise of Family Theory A Historical and Critical Analysis*, [w:] *Handbook of Marriage and the Family*, red. M.B. Sussman, S.K. Steinmetz, Springer Publishing, Boston, s. 81-102. https://doi.org/10.1007/978-1-4615-7151-3_4

West C., Zimmerman D.H. 1987, *Doing Gender*, "Gender and Society" 1(2), s. 125-151. <https://doi.org/10.1177/0891243287001002002>

White J.M., Klein D.M. 2008, *Family Theories*, wyd. 3, Sage Publications, London.

Widmer E.D. 2010, *Family Configurations: A Structural Approach to Family Diversity*, Ashgate Publishing, Burlington.

Widmer E.D., Castren A.M., Jallinoja R., Ketokivi K. 2008, Introduction, [w:] *Beyond the Nuclear Family: Families in a Configurational Perspective*, red. E.D. Widmer, R. Jallinoja, Peter Lang, Bern, s. 1-10.

Żadkowska M. 2016, *Para w praniu. Codzienność, partnerstwo, obowiązki domowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.

Żadkowska M., Olcoń-Kubicka M., Gądecki J., Mizielińska J., Stasińska A., Schmidt F., Halawa M. 2018, Metodologiczne aspekty jakościowych badań par - synteza doświadczeń terenowych, "Studia Socjologiczne" 3(230), s. 41-69.

Źródła internetowe

Jamieson L. 2011, Intimacy as a Concept: Explaining Social Change in the Context of Globalisation or Another Form of Ethnocentrism?, „Sociological Research Online” 16(4)15, <http://www.socresonline.org.uk/16/4/15.html>, dostęp: 1.10.2019.

Morgan D.H.J. 2011a, Locating ‘Family Practices’, „Sociological Research Online” 16(4), s. 1–9, <http://www.socresonline.org.uk/16/4/14.html>, dostęp: 1.10.2019.

Murdock G.P. 1949, *Social Structure*, The Free Press, New York, Collier-Macmillan, London, <https://archive.org/details/socialstructurem00murd>, dostęp: 1.10.2019.

Małgorzata Szyszka Znaczenie małżeństwa i rodziny współcześnie

Abramowska-Kmon A. 2017, Poczucie osamotnienia a zadowolenie z życia osób w wieku 50 lat i więcej w Polsce w świetle danych badania GGS-PL, "Studia Demograficzne" 2(172), s. 139-165. <https://doi.org/10.33119/SD.2017.2.5>

Adamski F. 2002, *Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

Baniak J. 2010, *Małżeństwo i rodzina w świadomości młodzieży gimnazjalnej na tle kryzysu jej tożsamości osobowej*, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.

- Baranowska-Rataj A., Matysiak A. 2014, Jak zachowania w zakresie formowania i rozwoju rodzin wpływają na zadowolenie z życia?, [w:] Nowe wzorce formowania i rozwoju rodziny w Polsce. Przyczyny oraz wpływ na zadowolenie z życia, red. A. Matysiak, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, s. 187-208.
- Bauman Z. 1996, Etyka ponowoczesna, tłum. J. Bauman, J. Tokarska-Bakir, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- Beck U., Beck-Gernsheim E. 2013, Całkiem zwyczajny chaos miłości, tłum. T. Dominiak, Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław.
- Becker G.S. 1990, Ekonomiczna teoria zachowań ludzkich, tłum. H. Hagemeyerowa, K. Hagemeyer, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- Bengtson V.L. 2001, Beyond the Nuclear Family: The Increasing Importance of Multigenerational Bonds, "Journal of Marriage and Family" 63(1), s. 1-16. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2001.00001.x>
- Bieńko M. 2016, Niezwykła i banalna codzienność w intymnym związku kobiety i mężczyzny, "Societas/Communitas" 1(21), s. 99-116.
- Bieńko M. 2017, Dorosłe dzieci mieszkające z rodzicami - refleksyjny obraz siebie, [w:] M. Bieńko, A. Kwak, M. Rosochacka-Gmitrzak, Wciąż jeszcze w gnieździe rodzinnym? Socjologiczne spojrzenie na młodych dorosłych, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, s. 39-96.
- Biernat T. 2007, Dziecko upragnioną wartością, [w:] Małżeństwo i rodzina w nowoczesnym społeczeństwie, red. L. Dyczewski, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin, s. 97-110.
- Boguszewski R. 2013, Wartości i normy, Komunikat z badań BS/11/2013, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Boguszewski R. 2019a, Alternatywne modele życia rodzinnego w ocenie społecznej, Komunikat z badań nr 42/2019, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Boguszewski R. 2019b, Rodzina - jej znaczenie i rozumienie, Komunikat z badań nr 22/2019, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Boguszewski R., Piszczatowska-Oleksiewicz M. 2017, Pełnoletnie dzieci mieszkające z rodzicami, Komunikat z badań nr 98/2017, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Budzyńska E. 2018, Międzypokoleniowe więzi w rodzinie. Studium socjologiczne rodzin polskich i słowackich, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.
- Czapiński J., Panek T., red. 2015, Diagnoza społeczna 2015. Warunki i jakość życia Polaków, Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa.
- Domański H., Przybysz D. 2007, Homogamia małżeńska a hierarchie społeczne, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- Dyczewski L. 2007, Małżeństwo i rodzina upragnionymi wartościami młodego pokolenia, [w:] Małżeństwo i rodzina w nowoczesnym społeczeństwie, red. L. Dyczewski, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin, s. 11-34.

- Dyczewski L. 2009, Wyobrażenia młodzieży o małżeństwie i rodzinie. Pomiedzy tradycją a nowoczesnością, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.
- Felisiak M. 2017, Sens życia - wczoraj i dziś, Komunikat z badań nr 41/2017, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Finch J. 2007, Displaying Families, "Sociology" 41(1), s. 65-81.
<https://doi.org/10.1177/0038038507072284>
- Giddens A. 2001, Nowoczesność i tożsamość, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Giddens A. 2004, Socjologia, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Hipsz N. 2013, O mamie i tacie - kilka wspomnień z dzieciństwa, Komunikat z badań BS/69/2013, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Janiszewski L. 1986, Sukces małżeński w rodzinach marynarzy. Studium socjologiczne, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa-Poznań.
- Kocik L. 2006, Rodzina w obliczu wartości i wzorów życia ponowoczesnego świata, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków.
- Kotlarska-Michalska A. 1998, Małżeństwo jako związek, wspólnota, instytucja, podsystem i rodzaj stosunku społecznego, "Roczniki Socjologii Rodziny" 10, s. 49-66.
- Kotowska I.E., Jóźwiak J. 2012, Nowa demografia Europy a rodzina, "Roczniki Kolegium Analiz Ekonomicznych" 28, s. 9-33.
- Kryczka P. 2007, Obyczajowość przedmałżeńska - tendencje zmian, [w:] Małżeństwo i rodzina w nowoczesnym społeczeństwie, red. L. Dyczewski, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin, s. 47-72.
- Krzysztofek K., Szczepański M. 2002, Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.
- Kwak A. 2005, Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Kwak A. 2012, Od i do małżeństwa i rodziny: "czas" rodziny - "czas" jednostki, [w:] Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, red. A. Kwak, M. Bieńko, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 39-60.
- Kwak A. 2014, Współczesne związki heteroseksualne: małżeństwa (dobrowolnie bezdzietne), kohabitacje, LAT, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Kwak A. 2015, Zderzenie z rzeczywistością ponowoczesną. Czy to zapowiedź nowej epoki dla rodziny?, "Roczniki Socjologii Rodziny" 24/25, s. 7-28.
- Kwak A. 2016a, Małżeństwo i rodzina w czasach zmiany społecznej, [w:] Małżeństwo, rodzina, rodzicielstwo. Przemiany we współczesnej Polsce, red. D. Gizicka, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin, s. 13-28.
- Kwak A. 2016b, Rodzina jako stała i zmieniająca się forma życia - siła więzi rodzinnych, "Societas/Communitas" 1(21), s. 37-55.

- Leibenstein H. 1957, *Economic Backwardness and Economic Growth*, John Wiley & Sons, New York.
- Mariański J. 2012, *Małżeństwo i rodzina w świadomości młodzieży maturalnej - stabilność i zmiana*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń.
- Morgan D.H.J. 2011, *Rethinking Family Practices*, Palgrave Macmillan, London.
<https://doi.org/10.1057/9780230304680>
- Omyła-Rudzka M. 2017, *Plany prokreacyjne kobiet*, Komunikat z badań nr 117/2017, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Piotrowicz B. 2013, *Kohabitacja i małżeństwo w opinii par kohabitujących*, [w:] *Rodzina polska. Wybrane aspekty funkcjonowania*, red. M. Szyszka, Instytut Sądecko-Lubelski, Lublin, s. 47-63.
- Piszczałowska-Oleksiewicz M. 2010, *Zależność pełnoletnich dzieci od rodziców. Opinie Polaków i stan faktyczny w świetle badań empirycznych*, [w:] *Rodzina. Kondycja i przemiany*, red. M. Świątkiewicz-Mośny, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 75-88.
- Przybył I. 2016, *Atrakcyjność instytucji małżeństwa w społeczeństwie ponowoczesnym*, "Societas/Communitas" 1(21), s. 117-135.
- Przybył I. 2017, *Historie przedślubne. Przemiany obyczajowości i instytucji zaręczyn*, Wydawnictwo Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.
- Schmidt F. 2015, *Para, mieszkanie, małżeństwo. Dynamika związków intymnych na tle przemian historycznych i współczesnych dyskusji o procesach indywidualizacji*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń.
- Sikorska M. 2009, *Nowa matka, nowy ojciec, nowe dziecko. O nowym układzie sił w polskich rodzinach*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.
- Sikorska M. 2019, *Praktyki rodzinne i rodzicielskie we współczesnej Polsce - rekonstrukcja codzienności*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.
- Slany K. 2002, *Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym świecie*, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.
- Smits J., Ultee W., Lammers J. 1998, *Educational Homogamy in 65 Countries: An Explanation of Differences in Openness Using Country-Level Explanatory Variables*, "American Sociological Review" 63(2), s. 264-285. <https://doi.org/10.2307/2657327>
- Stanisz A. 2013, *Rodzina made in Poland. Antropologia pokrewieństwa i życia rodzinnego*, Wydawnictwo Nauka i Innowacje, Poznań.
- Szafraniec K. 2009, *Jacy są młodzi Polacy?*, [w:] *W poszukiwaniu portretu Polaków*, red. J. Szombung, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk, s. 129-134.
- Szlendak T. 2010, *Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Szukalski P. 2013, *Małżeństwo. Początek i koniec*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
<https://doi.org/10.18778/7969-031-2>
- Świątkiewicz W. 2012, *Więzi międzypokoleniowe. Między losem a wyborem*, [w:] *Więzi międzypokoleniowe w rodzinie i w kulturze*, red. W. Świątkiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, s. 39-56.

Taranowicz I. 2015, Deinstytucjonalizacja czy nowa instytucjonalizacja rodziny? Małżeństwo w społeczeństwie samolubnych jednostek, "Roczniki Socjologii Rodziny" 24/25, s. 29-47.

Taranowicz I. 2017, Od solidarności obligatoryjnej do solidarności kontraktowej? Więzy rodzinne w procesie przemian, "Studia Socjologiczne" 2(225), s. 139-143.

Tyszka Z. 2002, Rodzina we współczesnym świecie, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.

Warzywoda-Kruszyńska W., Krzyszkowski J. 1990, Młode małżeństwa w wielkim mieście, CPBP, Łódź.

Willoughby B.J., James S.L. 2017, The Marriage Paradox: Why Emerging Adults Love Marriage Yet Push It Aside, Oxford University Press, Oxford.

<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780190296650.001.0001>

Wyrwich-Hejduk E. 2012, Udział rodziców w kształtowaniu poglądów na temat małżeństwa, [w:] Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, red. A. Kwak, M. Bieńko, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 117-145.

Żurek A. 2010, Atrakcyjność instytucji małżeństwa we współczesnych społeczeństwach. Zalety i wady życia w rodzinie i poza rodziną, "Roczniki Socjologii Rodziny" 20, s. 93-108.

Aldona Żurek O pożytkach płynących z badań nad rodziną

Amato P.R. 2004, Tension between Institutional and Individual Views of Marriage, "Journal of Marriage and the Family" 66, s. 959-965. <https://doi.org/10.1111/j.0022-2445.2004.00065.x>

Beck U., Beck-Gernsheim E. 2002, Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequences, Sage Publications, London.

Bernardi L., Oppo A. 2011, Couple Formation as a Transition between Families, [w:] Families and Kinship in Contemporary Europe, red. R. Jallinoja, E.D. Widmer, Palgrave Macmillan, London, s. 95-111. https://doi.org/10.1057/9780230307452_7

Cherlin A.J. 2004, The Deinstitutionalization of American Marriage, "Journal of Marriage and Family" 66, s. 848-861. <https://doi.org/10.1111/j.0022-2445.2004.00058.x>

Cherlin A.J. 2013, Public and Private Families: An Introduction, McGraw-Hill Education, New York.

Coontz S., 2005, Marriage, a History: From Obedience to Intimacy or How Love Conquered Marriage, Viking Penguin, London.

Cunningham-Burley S., McKie L., red. 2005, Families in Society: Boundaries and Relationships, Policy Press, Bristol.

Esping-Andersen G. 2002, A New Gender Contract, [w:] Why We Need a New Welfare State, red. G. Esping-Andersen, D. Gallie, J. Myles, Oxford University Press, Oxford, s. 68-95. <https://doi.org/10.1093/0199256438.003.0003>

Gillis J.R. 1996, A World of Their Own Making: Myth, Ritual, and the Quest for Family Values, Basic Books, New York.

Gonzalez-Lopez M.J. 2002, A Portrait of Western Families: New Models of Intimate Relationship and the Timing of Life Events, [w:] *Analysing Families: Morality and Rationality in Policy and Practice*, red. A. Carling, S. Duncan, R. Edwards, Routledge, London, s. 27-41.

Kwak A. 2005, Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

Mesch G.S. 2006, Family Relations and the Internet: Exploring a Family Boundaries Approach, "Journal of Family Communication" 6, s. 119-138. https://doi.org/10.1207/s15327698jfc0602_2

Perelli-Harris B., Bernardi L. 2015, Exploring Social Norms around Cohabitation: The Life Course, Individualization, and Culture, "Demographic Research" 33, s. 701-732. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2015.33.25>

Sikorska M. 2018, Teorie praktyk jako alternatywa dla badań nad rodziną prowadzonych w Polsce, "Studia Socjologiczne" 2, s. 31-63.

Sprey J. 2009, Institutionalization of the Family and Marriage: Questioning Their Cognitive and Relational Realities, "Journal of Family Theory & Review" 1, s. 4-19. <https://doi.org/10.1111/j.1756-2589.2009.00002.x>

Żurek A. 2016, Przymus kreowania ról rodzinnych, [w:] *Role rodzinne. Między przystosowaniem a kreacją*, red. I. Przybył, A. Żurek, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań, s. 17-28.

Małgorzata Fuszara Władza czy partnerstwo, równość czy dominacja w rodzinie

Bije znaczy kocha: zbiór reportaży 1988, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Bourdieu P. 2004, Męska dominacja, tłum. L. Kopciewicz, Oficyna Naukowa, Warszawa.

Brophy J., Smart C. 1985, Women in Law: Explorations in Law, Family and Sexuality, Routledge and Kegan Paul, London.

Bryson V. 2007, Perspectives of Gender Equality: Challenging the Terms of Debate, [w:] *The Future of Gender*, red. J. Browne, Cambridge University Press, Cambridge, s. 3-53.

CBOS 2012, Potrzeby prokreacyjne oraz preferowany i realizowany model rodziny, Komunikat z badań BS/61/2012, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

CBOS 2018, Kobiety i mężczyźni w domu, Komunikat z badań 127/2018, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

Collier R. 2006, Feminist Legal Studies and the Subjects(s) of Men: Question on Text, Terrain and Context in the Politics of Family Law and Gender, [w:] *Feminist Perspectives on Family Law*, red. A. Diduck, K. O'Donovan, Routledge, New York, s. 235-250.

Connell R.W. 1995, Masculinities, Cambridge University Press, Cambridge.

Duch-Krzyszczek D. 2007, Kto rządzi w rodzinie, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

- Elster J. 1983, *Sour Grapes: Studies in the Subversion of Rationality*, Cambridge University Press, Cambridge. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139171694>
- Eurobarometer 2010, *Domestic Violence Against Women: Report*, Special Eurobarometer 344, European Commission.
- Flandrin J.L. 1998, *Historia rodziny*, tłum. A. Kuryś, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa. Fuszara M. 2007, *Kobiety w polityce*, Wydawnictwo Trio, Warszawa.
- Fuszara M. 2008, *Ojcostwo w opiniach mężczyzn – ojców małych dzieci*, [w:] M. Fuszara, *Nowi mężczyźni? Zmieniające się modele męskości we współczesnej Polsce*, Wydawnictwo Trio, Warszawa, s. 187–220.
- Fuszara M., red. 2002, *Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontrakt płci?*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa.
- Giddens A. 2007, *Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach*, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Helios J., Jedlecka W. 2017, *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- Kwak A. 2010, *Niedokończony proces indywidualizacji kobiet – czy Ulrich Beck ma rację?*, [w:] *Kobiety w polskiej transformacji 1989–2009*, red. M. Frąckowiak-Kochańska, S. Królikowska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń.
- OBOP 2007, *Polacy wobec przemocy w rodzinie oraz opinie ofiar, sprawców i świadków o występowaniu i okolicznościach występowania przemocy w rodzinie*, Raport z badania TNS OBOP dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa.
- Okin S. 1989, *Justice, Gender and the Family*, Basic Books, New York.
- Smart C. 1984, *The Ties That Bind: Law, Marriage and the Reproduction of Patriarchal Relations*, Routledge and Kegan Paul, London. <https://doi.org/10.2307/25142579>
- TNS 2014, *Polacy o roli kobiet i mężczyzn w rodzinie w 1994 i 2014 roku*, Raport z badania TNS Polska, Warszawa.
- Walker L. 1984, *The Battered Women Syndrome*, Springer Publishing, New York.
- Weber M. 2002, *Gospodarka i społeczeństwo. Zarys socjologii rozumiejącej*, tłum. D. Lachowska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Winstead B., Derlega V., Rose S. 1997, *Gender and Close Relationships*, Sage Publications, London.
- Zielińska E. 2002, *Sytuacja kobiet w Polsce w świetle zmian legislacyjnych okresu transformacji*, [w:] *Kobiety w Polsce na przełomie wieków. Nowy kontrakt płci?*, red. M. Fuszara, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, s. 84–102.

Źródła internetowe

- Dahl R.A. 1957, *The Concept of Power*, „Behavioral Science” 2(3), https://welcometorel.files.wordpress.com/2008/08/conceptpower_r-dahl.pdf, dostęp: 14.07.2008.

Lukes S. 2005, Power: A Radical View, wyd. 2, Palgrave Macmillan, <http://voidnetwork.gr/wpcontent/uploads/2016/09/Power-A-Radical-View-Sтивен-Lukes.pdf>, dostęp: 12.07.2018.

Scott J.C. 1990, Domination and the Arts of Resistance: Hidden Transcripts, Yale University Press, New Haven–London, https://libcom.org/files/scott_dominationandresistance.pdf, dostęp: 20.20.2018.

Walby S. 2009, The Cost of Domestic Violence: Up-date 2009, http://eprints.lanacs.ac.uk/88449/1/Cost_of_domestic_violence_update_4_.pdf, dostęp: 10.09.2018.

WHO 2013, Violence against women: a 'global health problem of epidemic proportions', https://www.who.int/mediacentre/news/releases/2013/violence_against_women_20130620/en, dostęp: 10.09.2018.

Ewelina Baczkowska Intymność jako poszukiwanie siebie. Konsensualna nie-monogamia a akceptacja siebie oraz partnera

Anapol D.M. 2010, Polyamory in the 21st Century: Love and Intimacy with Multiple Partners, Rowman & Littlefield, New York.

Bauman Z. 2007, Razem osobno, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Conley T.D., Matsick J.L., Moors A.C. 2017, Investigation of Consensually Nonmonogamous Relationships: Theories, Methods, and New Directions, "Perspectives on Psychological Science" 12(2), s. 205-232. <https://doi.org/10.1177/1745691616667925>

Conley T.D., Moors A.C., Matsick J.L., Ziegler A. 2013, The Fewer the Merrier?: Assessing Stigma Surrounding Consensual Non-monogamous Romantic Relationships, "Analyses of Social Issues and Public Policy" 13(1), s. 1-30. <https://doi.org/10.1111/j.1530-2415.2012.01286.x>

Fisher H. 2017, Anatomia miłości - nowe spojrzenie. Opowieść o dobieraniu się w pary, małżeństwie i skokach w bok, tłum. J. Łoziński, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań.

Fuentes A. 2012, Race, Monogamy, and Other Lies They Told You: Busting Myths About Human Nature, University of California Press, Berkley-Los Angeles. <https://doi.org/10.1525/9780520951679>

Giddens A. 2006, Przemiany intymności: seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Griebing B. 2012, The Casualization of Intimacy: Consensual Non-Monogamy and the New Sexual Ethos, Publicly Accessible Penn Dissertations, University of Pennsylvania.

Illouz E. 2010, Uczucia w dobie kapitalizmu, tłum. Z. Simbierowicz, Oficyna Naukowa, Warszawa.

Klimczyk W. 2008, Erotyzm ponowoczesny, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków.

Kochanowski J. 2012, Przedmowa do wydania polskiego, [w:] S. Seidman, Społeczne tworzenie seksualności, tłum. P. Tomanek, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, s. 5-33.

Lew-Starowicz Z. 1988, Seks w kulturach świata, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Macklin E. 1980, Nontraditional Family Forms: A Decade of Research, "Journal of Marriage and the Family" 42, s. 904-922. <https://doi.org/10.2307/351832>

Parsons J.T., Starks T.J., DuBois S., Grov C., Golub S.A. 2013, Alternatives to Monogamy Among Gay Male Couples in a Community Survey: Implications for Mental Health and Sexual Risk, "Archives of Sexual Behavior" 42, s. 303-312. <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9885-3>

Sheff E., Tesene M.M. 2015, Consensual Non-Monogamies in Industrialized Nations, [w:] Handbook of the Sociology of Sexualities, red. J. DeLamater, R.F. Plante, Springer Publishing, Cham, s. 223-241. https://doi.org/10.1007/978-3-319-17341-2_13

Walshok M.L. 1971, The Emergence of Middle-Class Deviant Subcultures: The Case of Swingers, "Social Problems" 18, s. 488-495. <https://doi.org/10.1525/sp.1971.18.4.03a00060>

Źródła internetowe

NASCA, strona internetowa The North American Swing Club Association, <https://www.nasca.com/faq.html>, dostęp: 28.01.2017.

Emilia Paprzycka, Edyta Mianowska Granice (nie)trwałości związku. Rozstanie jako kategoria analizy w badaniach nad współczesną parą intymną

Ansari A. 2016, Modern Romance. Miłość w czasach Internetu, tłum. K. Wiszniewska-Mazgiel, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk.

Arcimowicz J., Bieńko M., Łaciak B. 2015, Obyczajowość polska początku XXI wieku: przemiany, nowe trendy, zróżnicowania, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

Bawin-Lergos B. 2004, Families in Europe: A Private and Political Satake - Intimacy and Solidarity, "Current Sociology" 49(5), s. 49-65. <https://doi.org/10.1177/0011392101495006>

Beck U., Beck-Gernsheim E. 1995, The Normal Chaos of Love, Polity Press, Cambridge.

Beck-Gernsheim E. 2002, Reinventing the Family: In Search of New Lifestyles, Polity Press, Cambridge.

Bieńko M. 2013, Intymne i prywatne praktyki codzienności, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323521921>

Brown S.L. 2004, Moving from Cohabitation to Marriage: Effects on Relationship Quality, "Social Science Research" 33(1), s. 1-19. [https://doi.org/10.1016/S0049-089X\(03\)00036-X](https://doi.org/10.1016/S0049-089X(03)00036-X)

Czernecka J. 2009, Cechy idealnego partnera i idealnego związku w opinii polskich singli i singielek, "Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica" 34, s. 143-158.

Dermott E., Seymour J., red. 2011, Displaying Families: A New Concept for the Sociology of Family Life, Palgrave Macmillan, London. <https://doi.org/10.1057/9780230314306>

Finch J. 2007, Displaying Families, "Sociology" 41(1), s. 65-81. <https://doi.org/10.1177/0038038507072284>

Gądecki J., Jewdokimow M., Żadkowska M. (2017), Tu się pracuje! Socjologiczne studium pracy zawodowej prowadzonej w domu na zasadach telepracy, Wydawnictwo Libron, Kraków.

- Giddens A. 2006, *Przemiany intymności. Seksualność, miłość, erotyzm we współczesnych społeczeństwach*, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Giddens A. 2007, *The Global Revolution in Family and Personal Life*, [w:] *Family in Transition*, red. A.S. Skolnick, J.H. Skolnick, Pearson Education, Boston, s. 76-95.
- Heaphy B. 2011, *Critical Relational Displays*, [w:] *Displaying Families: A New Concept for the Sociology of Family Life*, red. E. Dermott, J. Seymour, Palgrave Macmillan, London, s. 19-37.
https://doi.org/10.1057/9780230314306_2
- Illouz E. 2006, *Uczucia w dobie kapitalizmu*, tłum. Z. Simbierowicz, Oficyna Naukowa, Warszawa.
- Illouz E. 2016, *Dlaczego miłość rani. Studium socjologiczne*, tłum. M. Filipczuk, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.
- Jagger G., Wright C., red. 1999, *Changing Family Values*, Routledge, London-New York.
- Jamieson L. 2005, *Intimacy: Personal Relationships in Modern Societies*, Polity Press, Cambridge-Malden.
- Jamieson L., Simpson R. 2013, *Living Alone: Globalization, Identity and Belonging*, Palgrave Macmillan, Basingstoke. <https://doi.org/10.1057/9781137318527>
- Jewdokimow M., Garncarek M. 2007, *W pół kroku. Single o sobie samych*, "Societas/Communitas" 4-5(2), s. 173-194.
- Kaufmann J.C. 1993, *Sociologie du couple*, wyd. 2, Presses Universitaires de France, Paris.
- Kaufmann J.C. 1995, *Trame coniugali. Panni sporchi e rapporto di coppia*, Edizioni Dedalo, Bari.
- Kaufmann J.C. 2005a, *Casseroles, amour et crises. Ce que cuisiner veut dire*, Armand Colin, Paris.
- Kaufmann J.C. 2005b, *Quando l'amore comincia*, Societa Editrice il Mulino, Bologna.
- Kaufmann J.C. 2008, *Baruffe d'amore. Le piccole guerre di coppia*, tłum. G. Zattoni Nesi, Societa Editrice il Mulino, Bologna.
- Kaufmann J.C. 2012, *Niezwykła historia szczęśliwej miłości*, tłum. A. Kapciak, Oficyna Naukowa, Warszawa.
- Kiernan K. 2004, *Cohabitation and Divorce across Nations and Generations*, [w:] *Human Development across Lives 9 and Generations*, red. P.L. Chase-Lansdale, K. Kiernan, R.J. Friedman, Cambridge University Press, Cambridge, s. 1-33. <https://doi.org/10.1017/9780511808302.007>
- Krumrei E., Mahoney A., Pargament K.I. 2009, *Divorce and the Divine: The Role of Spirituality in Adjustment to Divorce*, "Journal of Marriage and Family" 71, s. 373-383.
<https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2009.00605.x>
- Krzyżowski Ł., Slany K., Ślusarczyk M. 2017, *Care Issues in the Transnational Families: A Polish Research Review*, "Polish Sociological Review" 3(199), s. 367-385.
- Kwak A. 1995, *Niezamężna kohabitacja jako zjawisko społeczne*, "Studia Socjologiczne" 3-4, s. 141-156.
- Kwak A. 2005, *Małżeństwo i kohabitacja*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

- Kwak A. 2014a, Współczesny świat zmian - alternatywy dla małżeństwa, "Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica" 51, s. 5-19.
- Kwak A. 2014b, Współczesne związki heteroseksualne: małżeństwa (dobrowolnie bezdzietne), kohabitacje, LAT, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Kwak A., Bieńko M., red. 2012, Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Levin I. 2004, Living Apart Together: A New Family Form, "Current Sociology" 52(2), s. 223-240.
<https://doi.org/10.1177/0011392104041809>
- Luhmann N. 2003, Semantyka miłości. O kodowaniu intymności, tłum. J. Łoziński, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.
- Majka-Rostek D. 2008, Związki homoseksualne. Studium socjologiczne, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
- Mizielińska J. 2012, Niebezpieczne związki? Płeć, rasa i seksualność w ramach teorii interseksjonalności i teorii queer, "Societas/Communitas" 13(1), s. 171-202.
- Mizielińska J. 2017, Odmienne czy zwyczajne. Rodziny z wyboru w Polsce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Morgan D.H.J. 1996, Family Connections, Polity Press, Cambridge.
- Morgan D.H.J. 2011, Rethinking Family Practices, Palgrave Macmillan, London.
<https://doi.org/10.1057/9780230304680>
- Paprzycka E. 2012, Single Men - Topological Approach from the Perspective of Sociocultural Gender, "Acta Universitatis Lodziensis. Folia Sociologica" 4, s. 69-97.
- Paprzycka E. 2018, Discursiveness of Intimacy - Sociological Conceptualizations and Perspectives of Analyses, [w:] Communication, Education, Culture, red. M. Podkowińska, University of Presov, Presov, s. 131-165.
- Paprzycka E. 2019, Biografie intymne singli - analiza typologiczna, [w:] Obyczajowość seksualna Polaków. Perspektywa interdyscyplinarna, red. K. Wąż, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, s. 135-175.
- Paprzycka E., Izdebski Z. 2016, Single i singielki. Intymność i seksualność osób żyjących w pojedynkę, Wydawnictwo Difin, Warszawa.
- Plumer K. 2003, Intimate Citizenship: Private Decisions and Public Dialogues, University of Washington Press, Seattle-London.
- Przybył I. 2017, Historie przedślubne. Przemiany obyczajowości i instytucji zaręczyn, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.
- Sanders C.F. 2007, Cohabitation - An Obstacle or an Obeisance to Marriage?, "Marriage, Families & Spirituality" 13(1), s. 21-31.
- Schmidt F. 2015, Para, mieszkanie, małżeństwo: dynamika związków intymnych na tle przemian historycznych i współczesnych dyskusji o procesach indywidualizacji, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, Warszawa-Toruń.

- Schmidt F. 2016, Materializacja pary: napięcia w procesie budowania domowej codzienności we dwoje, [w:] Socjologia zamieszkiwania: narracje, dyfuzje, interwencje, red. M. Łukasiuk, M. Jew dokimow, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, s. 153-172.
- Schmidt F., Mizielińska J., Stasińska A., Olcoń-Kubicka M., Żadkowska M., Jasińska J., Halawa M. 2018, W stronę socjologii pary: propozycja paradygmatu teoretyczno-badawczego, "Studia Socjologiczne" 3(230), s. 11-39.
- Sikorska M. 2018, Teorie praktyk jako alternatywa dla badań nad rodziną prowadzonych w Polsce, "Studia Socjologiczne" 2(229), s. 31-63.
- Silverstein L.B., Auerbach C.F. 2005, (Post)modern Families, [w:] Families in Global Perspective, red. J.L. Roopnarine, U.P. Gielen, Pearson Education, Boston, s. 33-48.
- Singly F. de 1994, Fortuna e sfortuna della donna sposata. Sociologia della vita matrimoniale, tłum. V. Cicchelli, Edizioni Dedalo, Bari.
- Singly F. de 1996, Sociologia della famiglia contemporanea, Palomar Athenaeum, Bari.
- Slany K. 1990, Związki konsensualne - nowa forma małżeństwa, "Problemy Rodziny" 3(171), s. 28-32.
- Slany K. 2001, Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym świecie, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.
- Slany K. 2006, Socjo-demograficzne aspekty "syndromu opóźniania" i jego konsekwencje dla polityki społecznej, "Roczniki Socjologii Rodziny" 17, s. 13-25.
- Stasińska A. 2018, Socjologia pary. Praktyki intymne w związkach nieheteroseksualnych, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.
- Szarota P. 2011, Anatomia randki, Wydawnictwo Muza, Warszawa.
- Szlendak T. 2002, Architektura romansu. O społecznej naturze miłości erotycznej, Oficyna Naukowa, Warszawa.
- Szlendak T. 2011, Socjologia rodziny: ewolucja, historia, zróżnicowanie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Therborn 2004, Between Sex and Power: Family in the World: 1900-2000, Routledge, London-New York. <https://doi.org/10.4324/9780203643297>
- Toth K., Kimmelmeier M. 2009, Divorce Attitudes around the World: Distinguishing the Impact of Culture on Evaluations and Attitude Structure, "Cross-Cultural Research" 43, s. 280-297. <https://doi.org/10.1177/1069397109336648>
- van de Kaa D.J. 1987, Europe's Second Demographic Transition, "Population Bulletin" 42, s. 1-59.
- Warzywoda-Kruszyńska W. 2004, Rodzina w procesie przemian, [w:] Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie polskim, red. W. Warzywoda-Kruszyńska, P. Szukalski, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, s. 175-196.
- Żadkowska M. 2012, Para w praniu. O współczesnej rodzinie i codziennych czynnościach w socjologii Jeana-Claude'a Kaufmanna, "Studia Socjologiczne" 2(205), s. 143-165.
- Żadkowska M. 2016, Para w praniu: codzienność, partnerstwo, obowiązki domowe, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.

Źródła internetowe

Annuario Statisticum Ecclesiae in Polonia 2018, Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC, Lublin, http://www.iskk.pl/images/stories/Instytut/dokumenty/Annuario_Statisticum_2018.pdf, dostęp: 17.12.2018.

CBOS 2013, Polacy o rozwodach, Komunikat z badań BS /36/2013, Centrum Badani Opinii Społecznej, Warszawa, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2013/K_036_13.PDF, dostęp: 17.12.2018.

Eurostat 2015, Marriage and birth statistics – new ways of living together in the EU, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Marriage_and_birth_statistics_-_new_ways_of_living_together_in_the_EU, dostęp: 8.06.2018.

GUS 2016, Rocznik Demograficzny, Warszawa, http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5515/3/10/1/rocznik_demograficzny_2016.pdf, dostęp: 7.12.2018.

Majka-Rostek D. 2009, Indywidualizm jako źródło współczesnych przemian rodziny, „Kultura i Historia” 16, s. 54–60, <http://www.kulturaihistoria.umcs.lublin.pl/archives/1459>, dostęp: 7.02.2019.

Pew Research Center 2011, Global Christianity – A Report on the Size and Distribution of the World’s Christian Population, Washington, <http://www.pewforum.org/2011/12/19/globalchristianity-traditions>, dostęp: 7.12.2018

Julita Czernecka **Definiowanie atrakcyjności – rola wyglądu i innych cech indywidualnych w doborze partnerskim w opiniach kobiet i mężczyzn**

Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M. 1997, Psychologia społeczna. Serce i umysł, tłum. J. Gilewicz, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Warszawa.

Bauman Z. 2003, Razem czy osobno, tłum. T. Kuntz, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Beck U., Beck-Gernsheim E. 2013a, Całkiem zwyczajny chaos miłości, tłum. T. Dominiak, Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wrocław.

Beck U., Beck-Gernsheim E. 2013b, Miłość na odległość, tłum. M. Sutowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Berscheid E., Hatfield E. 1978, Interpersonal Attraction, Addison-Wesley, Reading, MA.

Bieńko M. 2013, Intymne i prywatne praktyki codzienności. Studium socjologiczne, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323521921>

Buss D.M. 2014, Ewolucja pożądania. Strategie doboru seksualnego ludzi, tłum. B. Wojciszke, A. Nowak, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.

Buss D.M., Barnes M. 1996, Preferences in Human Mate Selection, "Journal of Personality and Social Psychology" 50, s. 559-570. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.50.3.559>

Cialdini R. 2000, Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, tłum. B. Wojciszke, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.

Czernecka J. 2011, Wielkomiejscy single, Wydawnictwo Poltext, Warszawa.

- Dobrowolska D. 1992, Przebieg życia - fazy - wydarzenia, "Kultura i Społeczeństwo" 2, s. 75-88.
- Fessler D.M.T., Nettle D., Asfar Y. i in. 2005, A Cross-Cultural Investigation of Role of Foot Size in Physical Attractiveness, "Archives of Sexual Behavior" 34, s. 267-276.
<https://doi.org/10.1007/s10508-005-3115-9>
- Fisher H. 2012, Dlaczego on, dlaczego ona?, tłum. E. Jagła, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań.
- Giddens A. 2006, Przemiany intymności: seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Hakim C. 2010, Erotic Capital, "European Sociological Review" 26(5), s. 499-518.
<https://doi.org/10.1093/esr/jcq014>
- Hakim C. 2011, Honey Money: The Power of Erotic Capital, Penguin Books, London.
- Illouz E. 2010, Uczucia w dobie kapitalizmu, tłum. Z. Simberowicz, Oficyna Naukowa, Warszawa.
- Illouz E. 2016, Dlaczego miłość boli. Studium z socjologii, tłum. M. Filipczuk, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa.
- Jensen-Campbell L.A., Graziano W.G., West S.G. 1995, Dominance, Prosocial Orientation and Female Preferences: Do Nice Guys Really Finish Last?, "Journal of Personality and Social Psychology" 68, s. 427-440. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.68.3.427>
- Kniffin K.M., Wilson D.S. 2004, The Effect of Non-Physical Traits on the Perception of Physical Attractiveness: Three Naturalistic Studies, "Evolution and Human Behavior" 25, s. 88-101.
[https://doi.org/10.1016/S1090-5138\(04\)00006-6](https://doi.org/10.1016/S1090-5138(04)00006-6)
- Kwak A. 2014, Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Leary M. 1999, Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji, tłum. A. Kacmajor, M. Kacmajor, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.
- Paprzycka E., Mianowska E., Izdebski Z. 2014, Jak dobieramy się w pary? Płeć biologiczna i płeć społeczno-kulturowa a preferowane cechy partnera, "Dyskursy Młodych Andragogów" 15, s. 329-349.
- Przybył I. 2017, Historie przedślubne. Przemiany obyczajowości i instytucji zaręczyn, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.
- Rostowski J. 1987, Zarys psychologii małżeństwa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- Schmidt F. 2015, Para, mieszkanie, małżeństwo. Dynamika związków intymnych na tle przemian historycznych i współczesnych dyskusji o procesie indywidualizacji, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń.
- Swami V., 2012, Physical Attractiveness and Personality, [w:] Encyclopedia of Body Image and Human Appearance, red. T.F. Cash, Elsevier, London, s. 622-628. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00098-5>
- Swami V., Greven C., Furnham A. 2007, More than Just Skin-Deep? A Pilot Study Integrating Physical and Non-Physical Factors in the Perception of Physical Attractiveness, "Personality and Individual Differences" 42, s. 563-572. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.08.004>

Szlendak T. 2002, Architektonika romansu. O społecznej naturze miłości erotycznej, Oficyna Naukowa, Warszawa.

Townsend J.M., Levy G.D. 1990, Effects of Potential Partners' Costume and Physical Attractiveness on Sexuality and Partner Selection, "Journal of Psychology" 124, s. 371-389.

<https://doi.org/10.1080/00223980.1990.10543232>

Wojciszke B. 2010, Psychologia miłości. Intymność, namiętność, zaangażowanie, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.

Zimbardo P., Ruch F.L. 1998, Psychologia i życie, tłum. J. Radzicki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Monika Mynarska **Korzyści płynące z rodzicielstwa w perspektywie biegu życia**

Angeles L. 2009, Children and Life Satisfaction, "Journal of Happiness Studies" 11(4), s. 523-538.

<https://doi.org/10.1007/s10902-009-9168-z>

Ataca B., Kagit cibasi C., Diri A. 2005, The Turkish Family and the Value of Children: Trends over Time, [w:] The Value of Children in Cross-Cultural Perspective: Case Studies from Eight Societies, red. G. Trommsdorff, B. Nauck, Pabst Science Publishers, Lengerich, s. 91-119.

Baranowska A., Matysiak A. 2011, Does Parenthood Increase Happiness? Evidence for Poland, "Vienna Yearbook of Population Research" 9, s. 307-325.

<https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s307>

Becker G.S. 1960, An Economic Analysis of Fertility, [w:] Demographic and Economic Change in Developed Countries, Princeton University Press, Princeton, NJ, s. 209-240.

Becker G.S. 1965, A Theory of the Allocation of Time, "Economic Journal" 75(299), s. 493- 517.

<https://doi.org/10.2307/2228949>

Becker G.S., Lewis H.G. 1973, On the Interaction between the Quantity and Quality of Children, "The Journal of Political Economy" 81(2), s. 279-288. <https://doi.org/10.1086/260166>

Bulatao R.A. 1981, Values and Disvalues of Children in Successive Childbearing Decisions, "Demography" 18(1), s. 1-25. <https://doi.org/10.2307/2061046>

Burch T.K. 1980, Decision Making Theories in Demography: An Introduction, [w:] Demographic Behavior: Interdisciplinary Perspective on Decision-Making, red. T.K. Burch, Westview Press, Boulder, CO, s. 1-22.

Craig L., Bittman M. 2008, The Incremental Time Costs of Children: An Analysis of Children's Impact on Adult Time Use in Australia, "Feminist Economics" 14(2), s. 59-88.

<https://doi.org/10.1080/13545700701880999>

Crosbie P.V. 1986, Rationality and Models of Reproductive Decision-Making, [w:] Culture and Reproduction: An Anthropological Critique of Demographic Transition Theory, red. W.P. Handwerker, Westview Press, Boulder-London, s. 30-58. <https://doi.org/10.4324/9780429038693-2>

Doucet A. 2009, Dad and Baby in the First Year: Gendered Responsibilities and Embodiment, "The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science" 624(1), s. 78- 98.

<https://doi.org/10.1177/0002716209334069>

Doucet A. 2013, Gender Roles and Fathering, [w:] Handbook of Father Involvement: Multidisciplinary Perspectives, red. C.S. Tamis-LeMonda, N.J. Cabrera, wyd. 2, Routledge, New York, s. 297-319.

Elder G.H., Jr. 1977, Family History and the Life Course, "Journal of Family History" 2(4), s. 279-304.
<https://doi.org/10.1177/036319907700200402>

Elder G.H., Jr. 1994, Time, Human Agency, and Social Change: Perspectives on the Life Course, "Social Psychology Quarterly" 57(1), s. 4-15. <https://doi.org/10.2307/2786971>

Erikson E.H. 1963/2000, Dzieciństwo i społeczeństwo, tłum. P. Hejmej, Dom Wydawniczy Rebis, Warszawa.

Fawcett J.T. 1988, The Value of Children and the Transition to Parenthood, "Marriage Family Review" 12(3-4), s. 11-34. https://doi.org/10.1300/J002v12n03_03

Fokkema T., Esveldt I. 2008, Motivation to Have Children in Europe, [w:] People, Population Change and Policies: Lessons from the Population Policy Acceptance Study, red. C. Höhn, D. Avramov, I.E. Kotowska, Springer Publishing, Dordrecht, s. 161-180. https://doi.org/10.1007/978-1-4020-6609-2_7

Giza-Poleszczuk A. 2009, Rodzina i system społeczny, [w:] Wymiary życia rodzinnego. Polska na przełomie XX i XXI wieku. Wydanie nowe, red. M. Marody, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, s. 290-317.

GUS 2018, Rocznik Demograficzny 2018, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.

Hakim C. 2003, A New Approach to Explaining Fertility Patterns: Preference Theory, "Population and Development Review" 29(3), s. 349-374. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2003.00349.x>

Heaton T.B., Jacobson C., Holland K. 1999, Persistence and Changes in Decisions to Remain Childless, "Journal of Marriage and the Family" 61, s. 531-539. <https://doi.org/10.2307/353767>

Hoffman L.W., Hoffman M.L. 1973, The Value of Children to Parents, [w:] Psychological Perspectives on Population, red. J.T. Fawcett, Basic Books, New York, s. 19-76.

Hoffman L.W., Manis J.D. 1979, The Value of Children in the United States: A New Approach to the Study of Fertility, "Journal of Marriage and the Family" 41(3), s. 583-596.
<https://doi.org/10.2307/351628>

Huinink J., Kohli M. 2014, A Life-Course Approach to Fertility, "Demographic Research" 30(45), s. 1293-1326. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2014.30.45>

Iacovou M., Tavares L.P. 2011, Yearning, Learning, and Conceding: Reasons Men and Women Change Their Childbearing Intentions, "Population and Development Review" 37(1), s. 89-123.
<https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2011.00391.x>

Keenan K., Grundy E. 2019, Fertility History and Physical and Mental Health Changes in European Older Adults, "European Journal of Population" 35(3), s. 459-485. <https://doi.org/10.1007/s10680-018-9489-x>

Kirk D. 1996, Demographic Transition Theory, "Population Studies (Cambridge)" 50(3), s. 361-387.
<https://doi.org/10.1080/0032472031000149536>

Klaus D., Nauck B., Klein T. 2005, Families and the Value of Children in Germany, [w:] The Value of Children in Cross-Cultural Perspective: Case Studies from Eight Societies, red. G. Trommsdorff, B. Nauck, Pabst Science Publishers, Lengerich, s. 97-124.

Kotowska I.E. 2013, Dobry klimat dla rodzin y - czy jest szansa na wzrost dzietności w Polsce?, "Studia Demograficzne" 2(164), s. 3-10.

Kotowska I.E. 2014, Nowa demografia Europy a polityka dotycząca ludności, [w:] Niska dzietność w Polsce w kontekście percepcji Polaków. Diagnoza Społeczna 2013. Raport tematyczny, red. I.E. Kotowska, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa, s. 32-39.

Kotowska I.E., Józwiak J., Matysiak A., Baranowska A. 2008, Poland: Fertility Decline as a Response to Profound Societal and Labour Market Changes?, "Demographic Research" 19(22), s. 795-854.
<https://doi.org/10.4054/DemRes.2008.19.22>

Kwak A. 2005, Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

Kwak A. 2008, Społeczny i indywidualny wymiar rodzicielstwa, [w:] Rodzicielstwo między domem, prawem, służbami społecznymi, red. A. Kwak, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, s. 18-39.

Kwak A. 2012, Rodzicielstwo - inwestycja w przyszłość. Czy zawsze udana, [w:] Rodzicielstwo w kontekście współczesnych przemian społecznych, red. J. Brągiel, B. Górnicka, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole, s. 13-22.

Kwak A. 2014, Współczesne związki heteroseksualne: małżeństwa (dobrowolnie bezdzietne), kohabitacje, LAT, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

Kwak A. 2017, Rodzina ma wiele wariantów, ale czy z mniejszym zakresem odpowiedzialności?, "Studia Socjologiczne" 225(2), s. 145-166.

Lesthaeghe R. 2010, The Unfolding Story of the Second Demographic Transition, "Population and Development Review" 36(2), s. 211-251. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2010.00328.x>

Liefbroer A.C. 2005, The Impact of Perceived Costs and Rewards of Childbearing on Entry into Parenthood: Evidence from a Panel Study, "European Journal of Population" 21(4), s. 367-391.

<https://doi.org/10.1007/s10680-005-2610-y>

Mayer B., Albert I., Trommsdorff G., Schwarz B. 2005, Value of Children in Germany: Dimensions, Comparison of Generations, and Relevance for Parenting, [w:] The Value of Children in Cross-Cultural Perspective: Case Studies from Eight Societies, red. G. Trommsdorff, B. Nauck, Pabst Science Publishers, Lengerich, s. 43-65.

Mayer B., Trommsdorff G. 2010, Adolescents' Value of Children and Their Intentions to Have Children: A Cross-Cultural and Multilevel Analysis, "Journal of Cross-Cultural Psychology" 41(5-6), s. 671-689. <https://doi.org/10.1177/0022022110372195>

Miller W.B. 1994, Childbearing Motivations, Desires, and Intentions: A Theoretical Framework, "Genetic, Social, and General Psychology Monographs" 120(2), s. 223-258.

Miller W.B. 1995, Childbearing Motivation and its Measurement, "Journal of Biosocial Science" 27(4), s. 473-487. <https://doi.org/10.1017/S0021932000023087>

Miller W.B. 2011, Differences between Fertility Desires and Intentions: Implications for Theory, Research and Policy, "Vienna Yearbook of Population Research" 9, s. 75-98.
<https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s75>

- Mynarska M. 2009, Individual Fertility Choices in Poland, Wy dawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa.
- Mynarska M. 2010, Deadline for Parenthood: Fertility Postponement and Age Norms in Poland, "European Journal of Population" 26(3), s. 351-373. <https://doi.org/10.1007/s10680-009-9194-x>
- Mynarska M., Rytel J. 2014, Pomiar motywacji do posiadania dzieci wśród osób bezdzietnych. Polska adaptacja Kwestionariusza Motywów Rodzicielskich, "Polskie Forum Psychologiczne" 19(4), s. 522-543.
- Mynarska M., Rytel J. 2019, Fertility Desires of Childless Poles: Which Childbearing Motives Matter for Men and Women?, "Journal of Family Issues", <https://doi.org/10.1177/0192513X19868257>
- Nauck B. 2007, Value of Children and the Framing of Fertility: Results from a Cross-Cultural Comparative Survey in 10 Societies, "European Sociological Review" 23(5), s. 615-629. <https://doi.org/10.1093/esr/jcm028>
- Nauck B. 2014, Value of Children and Fertility: Results from a Cross-Cultural Comparative Survey in Eighteen Areas in Asia, Africa, Europe and America, "Advances in Life Course Research" 21, s. 135-148. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2014.01.004>
- Park K. 2005, Choosing Childlessness: Weber's Typology of Action and Motives of the Voluntarily Childless, "Sociological Inquiry" 75(3), s. 372-402. <https://doi.org/10.1111/j.1475-682X.2005.00127.x>
- Santis G.D. 2004, The Monetary Cost of Children: Theory and Empirical Estimates for Italy, "Genus" 60(1), s. 161-183.
- Schoen R., Kim Y.J., Nathanson C.A., Field J., Astone N.M. 1997, Why do Americans want Children?, "Population and Development Review" 23(2), s. 333-358. <https://doi.org/10.2307/2137548>
- Scott L. S. 2009, Two is Enough: A Couple's Guide to Living Childless by Choice, Seal Press, Berkeley.
- Sobotka T. 2017, Childlessness in Europe: Reconstructing Long-Term Trends Among Women Born in 1900-1972, [w:] Childlessness in Europe: Contexts, Causes, and Consequences, red. M. Kreyenfeld, D. Konietzka, Springer Publishing, Cham, s. 17- 53. https://doi.org/10.1007/978-3-319-44667-7_2
- Tanturri M.L. 2012, How Much Does a Child Cost Its Parents in Terms of Time in an Aged Society? An Estimate for Italy with Time Use Survey Data, [w:] The Family, the Market or the State?, t. 10, red. G. De Santis, Springer Publishing, Firenze, s. 179-201. https://doi.org/10.1007/978-94-007-4339-7_9
- Tanturri M.L., Mills M., Rotkirch A., Sobotka T., Takács J., Miettinen A., Faludi C., Kantsa V., Nasiri D. 2015, State-of-the-Art Report: Childlessness in Europe, "Families And Societies. Working Papers Series" 32, s. 1-53.
- Tymicki K., Zeman K., Holzer-Żelawska D. 2018, Cohort Fertility of Polish Women, 1945-2015: The Context of Postponement and Recuperation, "Studia Demograficzne" 2(174), s. 5-23. <https://doi.org/10.33119/SD.2018.2.1>
- van de Kaa D.J. 1987, Europe's Second Demographic Transition, "Population Bulletin" 42(1), s. 1-59.
- Wenger G.C. 2009, Childlessness at the End of Life: Evidence from Rural Wales, "Ageing Society" 29 (numer specjalny 08), s. 1243-1259. <https://doi.org/10.1017/S0144686X09008381>
- Zelizer V. 1994, Pricing the Priceless Child: The Changing Social Value of Children, Princeton University Press, Princeton, NJ.

Źródła internetowe

GUS 2019, Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2018 r. Stan w dniu 31 XII, Informacje statystyczne, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stan-i-struktura-oraz-ruch-naturalnyw-przekroju-terytorialnym-w-2018-r-stan-w-dniu-31-xii,6,25.html>, dostęp: 28.05.2019.

Mariola Bieńko **Wyrafinowane projekty, dawniej znane pod nazwą dzieci**

Alexander J., Sandahl I. 2016, Duński przepis na szczęście. Najskuteczniejsza filozofia wychowania, tłum. E. Kowalewska, J. Sawicka, Wydawnictwo Muza, Warszawa.

Badinter E. 1980, Historia miłości macierzyńskiej, tłum. K. Choiński, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa.

Barber B.R. 2008, Skonsumowani. Jak rynek psuje dzieci, infantylizuje dorosłych i połyka obywateli, tłum. H. Jankowska, Warszawskie Wydawnictwo Literackie Muza, Warszawa.

Beck U. 2002, Społeczeństwo ryzyka. W drodze do nowej nowoczesności, tłum. S. Cieśla, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.

Biddulph S., Biddulph S. 2014, Wszystkie sekrety szczęśliwego dzieciństwa, tłum. H. Elandt--Pogodzińska, E. Elandt-Jankowska, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań.

Bieńko M. 2013, Seksualizacja dzieciństwa w kulturze popularnej, [w:] Wychowanie seksualne, czyli skąd się bierze bocian? O wpływie rodziny, rówieśników, szkoły i mediów na rozwój i funkcjonowanie seksualne dzieci i młodzieży, red. E. Dziadosz, Przygotowalnia Pracownia DTP i Grafiki, Kraków, s. 95-106.

Braun A. 2004, Czy dzieci muszą mieć wszystko? Drogi wyjścia ze spirali konsumpcji. Poradnik dla rodziców i wychowawców, tłum. R. Zajączkowski, Wydawnictwo Jedność, Kielce.

Breakwell J. 2019, Jak zostać super rodzicem sobie odpuścić. (Nie)poradnik rodzicielski, tłum. M. Borzobochata-Sawicka, Wydawnictwo Otwarte, Kraków.

Brosche H. 2014, Przyszłość świetlana szkolnego tumana. Poradnik dla zatroskanych rodziców, tłum. B. Niedźwiecka, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa.

Cash A. 2007, Psychologia dla bystrzaków, tłum. C. Matkowski, Wydawnictwo Helion, Gliwice.

Chan K. 2013, Children and Consumer Culture, [w:] The Routledge International Handbook of Children, Adolescents and Media, red. D. Lemish, Routledge, London-New York, s. 141-147.

Cooke K. 2010, Dzieciomagania. Z maluchem przez pierwsze 5 lat. Nowe wydanie, tłum. B. Gontarczyk-Krampe, Wydawnictwo Insignis Media, Kraków.

Czachowska K., Małkiewicz K. 2004, Książka nowoczesnych rodziców, Edipresse, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań.

Doepke M., Zilibotti F. 2019, Love, Money & Parenting: How Economics Affects the Way We Raise Our Kids, Princeton University Press, Princeton, NJ. <https://doi.org/10.1515/9780691184210>

Douglas S.J., Michaels M.W. 2004, The Mommy Myth: The Idealization of Motherhood and How It Has Undermined Women, Free Press, New York.

- Dunne L. 2017, *Lagom. Szwedzka sztuka życia*, tłum. A. Trzcińska-Hildebrandt, Burda Publishing Polska, Warszawa.
- Durham M.G. 2010, *Efekt Lolity: wizerunek nastolatek we współczesnych mediach i jak sobie z nim radzić*, tłum. M. Gliński, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, Warszawa.
- Durham M.G. 2007, *Sexualization of Children*, [w:] *Encyclopedia of Children, Adolescents, and the Media*, red. J. Jensen Arnett, Thousand Oaks, London-New Delhi, s. 768-769.
- Elias M.J., Tobias S.E., Friendlander B.S. 1998, *Dziecko emocjonalnie inteligentne*, tłum. P. Szulgit, Wydawnictwo Moderski i S-ka, Poznań.
- Faber A., Mazlish E. 2015, *Jak być rodzicem, jakim zawsze chciałeś być*, tłum. K. Puławski, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań.
- Faircloth Ch. 2014, *Intensive Parenting and the Expansion of Parenting*, [w:] *Parenting Culture Studies*, red. E. Lee, J. Bristow, Ch. Faircloth, J. Macvarish, Palgrave Macmillan, New York, s. 25-50.
https://doi.org/10.1057/9781137304612_2
- Finch J. 2007, *Displaying Families*, "Sociology" 41(1), s. 65-81.
<https://doi.org/10.1177/0038038507072284>
- Fruga B., Lachendro-Fruga D. 2016, *Od przedszkola do Doliny Krzemowej*, Wydawnictwo CEBP, Kraków.
- Goff S., Thomas D., Trevathan M. 2013, *Być świadomym rodzicem. Autopilot jest dla samolotów*, tłum. E. Stępkowska, Wydawnictwo eSPe, Kraków.
- Haug-Schnabel G., Schmid-Steinbrunner B. 2008, *Dziecko z charakterem. Jak wspierać psychikę dziecka, aby ustrzec je przed lękiem, ucieczką w przemoc lub uzależnienia*, tłum. K. Kledzik-Balicka, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań.
- Hochschild A.R. 2009, *Zarządzanie emocjami. Komerccjalizacja ludzkich uczuć*, tłum. J. Konieczny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Hodgkinson T. 2014, *Być rodzicem i nie skonać. Rodzicielstwo na luzie*, tłum. K. i R. Sławińscy, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa.
- Honegger Fresco G. 2007, *Być rodzicami. Jak przygotować się na przyjęcie dziecka, a potem wychowywać je mądrze i z miłością*, tłum. J. Partyka, Wydawnictwo eSPe, Kraków.
- Honoré C. 2011, *Pod presją. Dajmy dzieciom święty spokój*, tłum. W. Mitura, Wydawnictwo Drzewo Babel, Warszawa.
- Jasielska A., Maksymiuk R. 2011, *Skomerccjalizowane rodzicielstwo - nowy aspekt wczesnej dorosłości*, "Psychologia Rozwojowa" 16(2), s. 33-49.
- Jusis R., Targosz M. 2011, *Poradnik dla zielonych rodziców*, Wydawnictwo Mamania, Warszawa.
- Kelly K. 2005, *Jak poradzić sobie z niegrzecznymi dziećmi*, tłum. M. Szubert, Wydawnictwo KDC, Warszawa.
- Kwak A. 2005, *Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

- Kwak A. 2014, Współczesne związki heteroseksualne: małżeństwa (dobrowolnie bezdzietne), kohabitacja, LAT, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Leach P. 1994, Children First: What Our Society Must Do - and Is Not Doing - for Our Children Today, Alfred A. Knopf, Random House, New York.
- Lee N. 2001, Childhood and Society: Growing Up in an Age of Uncertainty, Open University Press, Buckingham.
- Lemish D. 2010, Screening Gender on Children's Television: The Views of Producers around the World, Routledge, London-New York. <https://doi.org/10.4324/9780203855409>
- Lindstrom M. 2003, BRANDchild, Kogan Page, London.
- Linn S. 2005, The Commercialization of Childhood, [w:] Childhood Lost: How American Culture Is Failing Our Kids, red. S. Olfman, Praeger, Westport, s. 107-122.
- Loos L. 2005, Jak ujarzmić małą czarownicę. 150 porad, jak dobrze wychować dziewczynkę, tłum. A. Kosiarska, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa.
- Łukowiak M. 2013, Projekt matka. Niepowieść, Wydawnictwo Świat Książki, Warszawa.
- Maier C. 2008, Żadnych bachorów. 40 powodów, by nie mieć dzieci, tłum. B. Biały, G+J Gruner + Jahr Polska, Warszawa.
- Mayo E., Nairn A. 2009, Consumer Kids, Constable, London.
- Minge N., Minge K. 2013, Rodzicielstwo bliskości. Jak zbudować więź z dzieckiem, Samo Sedno, Wydawnictwo Edgard, Warszawa.
- Morgan D.H.J. 1996, Family Connections: An Introduction to Family Studies, Polity Press, Cambridge.
- Nathanson A.I. 2013, Media and the Family Context, [w:] The Routledge International Handbook of Children, Adolescents and Media, red. D. Lemish, Routledge, London-New York, s. 299-306.
- Nikodemka El Tairy H. 2012, Jak wychodować potwora. Antypreradnik dla rodziców, Wydawnictwo Prószyński i S-ka, Warszawa.
- Osborn K. 2009, Ojcostwo dla żółtodziobów czyli wszystko, co powinieneś wiedzieć o..., tłum. A. Zdziemborska, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań.
- Palmer S. 2009, Detoksykacja dzieciństwa. Co powinni wiedzieć rodzice, aby wychować zdrowe i dobrze radzące sobie w życiu dziecko, tłum. B. Długajczyk, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław.
- Plant R.J. 2010, Mom: Transformation of Motherhood in Modern America, University of Chicago Press, Chicago. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226670232.001.0001>
- Postman N. 1994, The Disappearance of Childhood, Viking Penguin, New York.
- Postman N. 2001, W stronę XVIII stulecia: jak przeszłość może doskonalić naszą przyszłość, tłum. R. Frąć, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.
- Puhlman D.J., Pasley K. 2013, Rethinking Maternal Gatekeeping, "Journal of Family Theory & Review" 5, s. 176-193 <https://doi.org/10.1111/jftr.12016>
- Rideout V.J., Foehr U.G., Roberts D.F. 2010, Generation M2: Media in the Lives of 8-18 Year Olds, Kaiser Family Foundation, Menlo Park, CA.

Rittelmeyer Ch. 2009, Dzieciństwo w opresji. Pomędzy przemysłem kulturowym a technokratycznymi reformami szkolnictwa, tłum. B. Kowalewska, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.

Schor J. 2004, Born to Buy: The Commercialized Child and the New Consumer Culture, Scribner, New York.

Sears W., Sears M. 2013, Księga rodzicielstwa bliskości. Przewodnik po opiece i pielęgnacji dziecka od chwili narodzin, tłum. M. Szewczyk, G. Chamielec, Wydawnictwo Mamania, Warszawa.

Senior J. 2015, All Joy and No Fun: The Paradox of Modern Parenthood, HarperCollins Publishers, New York.

Shier K. 2014, Dorosłe dzieci. Psychologiczna problematyka odwrócenia ról w rodzinie, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.

Słonimski A. 1971, Jedna strona medalu. Niektóre felietony, artykuły, recenzje utwory poważne i niepoważne publikowane w latach 1918-1968, Spółdzielnia Wydawnicza Czytelnik, Warszawa.

Talko L.K. 2005, Dziecko dla średnio zaawansowanych, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa.

Thomas L. 2011, Akademia najlepszej mamy pod słońcem. 10 podstawowych umiejętności, których potrzebujesz, aby być wspaniałą mamą, tłum. D. Graboń, Grupa Wydawnicza Publicat, Poznań.

Twenge J.M. 2019, iGen. Dlaczego dzieciaki dorastające w sieci są mniej zbuntowane, bardziej tolerancyjne, mniej szczęśliwe - i zupełnie nieprzygotowane do dorosłości, tłum. O. Dziedzic, Wydawnictwo Smak Słowa, Sopot.

Veyne P. 1998, Cesarstwo Rzymskie, [w:] Historia życia prywatnego, t. 1, Od Cesarstwa Rzymskiego do roku tysięcznego, red. P. Veyne, tłum. K. Arustowicz, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, s. 17-221.

Winn M. 1983, Children Without Childhood, Pantheon Books, New York.

Zachorowska-Mazurkiewicz A. 2015, Koncepcja opieki w ekonomii - związki pomiędzy teorią i polityką ekonomiczną a opieką, [w:] Niebezpieczne związki. Macierzyństwo, ojcostwo i polityka, red. R.E. Hryciuk, E. Korolczuk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 205-223.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323517177.pp.205-224>

Źródła internetowe

Bąk A. 2015, Korzystanie z urządzeń mobilnych przez małe dzieci w Polsce. Wyniki badania ilościowego, Fundacja Dzieci Niczyje, Warszawa, https://fdds.pl/wp-content/uploads/2016/05/Bak_Korzystanie_z_urzadzen_mobilnych_raport.pdf, dostęp: 10.09.2018.

Kostecka I. 2015, Mama. Antypreradnik dla rodziców. Mum and the City, 28 kwietnia, <http://mumandthecity.pl/antypreradnik-dla-rodzicow/>, dostęp: 28.10.2018.

Kraaijenbrink J. 2018, What Does VUCA Really Mean?, „Forbes”, 19 grudnia, <https://www.forbes.com/sites/jeroenkraaijenbrink/2018/12/19/what-does-vuca-really-mean/#50e626f617d6>, dostęp: 30.12.2018.

Miller Cain C. 2018, The Relentlessness of modern Parenting, „The New York Times”, 25 grudnia, <https://www.nytimes.com/2018/12/25/upshot/the-relentlessness-of-modern-parenting.html>, dostęp: 30.12.2018.

Pleck J.H. 2012, Integrating Father Involvement in Parenting Research, „Parenting, Science and Practice” 12(2–3), s. 243–253, <https://doi.org/10.1080/15295192.2012.683365>, dostęp: 7.11.2018.

Anna Linek **Współcześni rodzice – między zmęczeniem a satysfakcją**

Bauman Z. 2006, Płynna nowoczesność, tłum. T. Kunz, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Bieńko M. 2012, "Rozważni i romantyczni" małżonkowie, czyli społeczno-kulturowe konstrukty bycia razem, [w:] Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, red. A. Kwak, M. Bieńko, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 61-86.

Bieńko M. 2015, Perfekcyjna matka oraz bachor w poradnikach i bezradnikach współczesnej popkultury, [w:] Rodzina wobec wyzwań współczesności. Wybrane problemy, red. I. Taranowicz, S. Grotowska, Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław, s. 91-106.

CBOS 2012, Zdrowie psychiczne Polaków, Komunikat z badań BS/132/2012, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

Chojnacka-Szawłowska G. 2009, Zmęczenie a zdrowie i choroba. Perspektywa psychologiczna, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.

Czapiński J. 2017, Psychologia szczęścia. Kto, kiedy, dlaczego kocha życie i co z tego wynika, czyli nowa odsłona teorii cebulowej, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.

Duch-Krzyszczek D. 2007, Kto rządzi w rodzinie, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Duda M. 2017, Zmęczenie jako współczesne zagrożenie cywilizacyjne, "Edukacja - Technika - Informatyka" 1(19), s. 152-156. <https://doi.org/10.15584/eti.2017.1.21>

Giza-Poleszczuk A. 2009, Zakończenie, czyli chcieć i móc, [w:] Być rodzicem we współczesnej Polsce. Nowe wzory w konfrontacji z rzeczywistością, red. M. Sikorska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 188-193. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514763.pp.188-193>

Kluczyńska U. 2008, Nowe ojcostwo w kontekście przemian męskości w kulturze współczesnej, [w:] Miłość, wierność i uczciwość na rozstajach współczesności. Kształty rodziny współczesnej, red. W. Muszyński, E. Sikora, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, s. 170-186.

Konieczna-Sałamatin J. 2009, Czy dzieci są radością ojców i utrapieniem matek?, [w:] Być rodzicem we współczesnej Polsce. Nowe wzory w konfrontacji z rzeczywistością, red. M. Sikorska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 179-187. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514763.pp.179-187>

Kotlarska-Michalska A. 2012, Główne kierunki przemian w kobiecych rolach małżeńskich i macierzyńskich, [w:] Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, red. A. Kwak, M. Bieńko, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 87-115.

Kotowska-Wójcik O. 2015, Nowa feministka jako naukowiec. Rzecz o pełni kobiecości, [w:] Waleczny duch kobiety. Społeczno-ekonomiczne aspekty ról kobiecych, red. K. Lendzion, O. Kotowska-Wójcik, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, s. 111-126.

- Kromolicka B. 2012, Jakość współczesnego rodzicielstwa, [w:] Rodzicielstwo w kontekście współczesnych przemian społecznych, red. J. Brągiel, B. Górnicka, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole, s. 39-49.
- Krzyżanowska Ł., Wiśnicka M. 2009, Z wózkiem pod górkę, czyli o codziennych uciążliwościach macierzyństwa, [w:] Być rodzicem we współczesnej Polsce. Nowe wzory w konfrontacji z rzeczywistością, red. M. Sikorska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 109-137. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514763.pp.109-137>
- Kulik A. 2010, Zmęczenie przewlekłe u nastolatków. Charakterystyka psychologiczna, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.
- Kwak A. 1994, Rodzina i jej przemiany, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Kwak A. 2012, Rodzicielstwo - inwestycja w przyszłość. Czy zawsze udana?, [w:] Rodzicielstwo w kontekście współczesnych przemian społecznych, red. J. Brągiel, B. Górnicka, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole, s. 23-38.
- Kwak A. 2015, Współczesna rodzina - czy tylko problem struktury zewnętrznej?, [w:] Rodzina wobec wyzwań współczesności. Wybrane problemy, red. I. Taranowicz, S. Grotowska, Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław, s. 11-26.
- Linek A. 2011, Budowanie więzi emocjonalnej we współczesnym małżeństwie, [w:] Rodzina wobec wyzwań współczesności, red. J. Mierzwa, G. Pała, "Społeczeństwo - Kultura - Wartości. Studium społeczne" 2, s. 7-25.
- Linek A. 2017. Kobieta jako specjalistka od relacji interpersonalnych. Uwarunkowania biologiczne i społeczne, [w:] Kobieta w przestrzeni publicznej. Dialog - praktyka - nauka, red. O.A. Kotowska-Wójcik, M. Luty-Michalak, Warszawskie Wydawnictwo Socjologiczne, Warszawa, s. 129-144.
- Majkowski W. 2003, Zagrożenia współczesnej rodziny polskiej, [w:] Rodzina polska u progu trzeciego tysiąclecia, red. W. Majkowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, s. 11-30.
- Plopa M. 2011, Rodzicielstwo jako wyzwanie dla małżeństwa: perspektywa teorii systemowej, [w:] Wybrane problemy współczesnych małżeństw i rodzin, red. H. Liberska, A. Malina, Wydawnictwo Difin, Warszawa, s. 15-41.
- Plopa M. 2015, Psychologia rodziny. Teoria i badania, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.
- Rathus S.A. 2004, Psychologia współczesna, tłum. B. Wojciszke, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.
- Ryś M. 2003, Psychologiczne źródła dysfunkcji w małżeństwie i rodzinie, [w:] Rodzina polska u progu trzeciego tysiąclecia, red. W. Majkowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, s. 85-103.
- Sikorska M. 2009, Matka "chora" zamiast "złej" - o nowych wzorcach macierzyństwa, [w:] Być rodzicem we współczesnej Polsce. Nowe wzory w konfrontacji z rzeczywistością, red. M. Sikorska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 13-33. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514763.pp.13-33>
- Sujak E. 1995, Poradnictwo małżeńskie i rodzinne, Księgarnia św. Jacka, Katowice.

Szlendak T. 2009, O naskórkowej (lub kosmetycznej) przemianie męskości, [w:] Być rodzicem we współczesnej Polsce. Nowe wzory w konfrontacji z rzeczywistością, red. M. Sikorska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 62-76.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323514763.pp.62-76>

Szlendak T. 2011, Socjologia rodziny. Ewaluacja, historia, zróżnicowanie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Terelak J.F. 1997, Studia z psychologii stresu, Wydawnictwo Akademii Teologii Katolickiej, Warszawa.

Titkow A., Duch-Krzystoszek D., Budrowska B. 2004, Nieodpłatna praca kobiet. Mity, realia perspektywy, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Wróblewska-Skrzek J. 2015, Budżet czasu kobiety, [w:] Waleczny duch kobiety. Społeczno-ekonomiczne aspekty ról kobiecych, red. K. Lenzion, O. Kotowska-Wójcik, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, s. 37-51.

Beata Łaciak Polska bezdzietność z wyboru – medialny dyskurs na początku XXI wieku

Aasgaard R., Horn C., Cojocar O.M., red. 2018, Childhood in History: Perceptions of Children in the Ancient and Medieval Worlds, Routledge, London-New York.

<https://doi.org/10.4324/9781315571133>

Ariès P. 1992, Człowiek i śmierć, tłum. E. Bąkowska, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.

Ariès P., Duby G., red. 1998, Historia życia prywatnego, tłum. W. Bieńkowska, W. Gilewski, K. Skawińska, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Badinter E. 1998, Historia miłości macierzyńskiej, tłum. K. Choiński, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa.

Bauman Z. 2006, Płynna nowoczesność, tłum. T. Kunz, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Blackstone A., Stewart M.H. 2012, Choosing to be Childfree: Research on the Decision Not to Parent, "Sociology Compass" 6(9), s. 718-727, <https://doi.org/10.1111/j.1751-9020.2012.00496.x>

Boguszewski R. 2013, Rodzina - jej współczesne znaczenie i rozumienie, Komunikat z badań nr 61/2012, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

Carmichael G.A., Whittaker A. 2007, Choice and Circumstance: Qualitative Insights into Contemporary Childlessness in Australia, "European Journal of Population" 23, s. 111-143, DOI: 10.1007/s10680-006-9112-4. <https://doi.org/10.1007/s10680-006-9112-4>

Chancey L., Dumais S.A. 2009, Voluntary Childlessness in Marriage and Family Textbooks 1950-2000, "Journal of Family History" 34(2), s. 206-223. <https://doi.org/10.1177/0363199008330733>

Chwalba A., red. 2004, Obyczaje w Polsce. Od średniowiecza do czasów współczesnych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Dolińska B. 2014, Bezdzietność: perspektywa społeczno-kulturowa, Wydawnictwo Smak Słowa, Sopot.

- Duby G. 1986, Rycerz, kobieta i ksiądz. Małżeństwo w feudalnej Francji, tłum. H. Geremek, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.
- Duch-Krzystoszek D. 1998, Małżeństwo, seks, prokreacja. Analiza socjologiczna, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- Dykstra P.A., Hagestad G.O. 2007, Developing a Nuanced View of Older Adults Without Children, "Journal of Family Issues" 28(10), s. 1275-1310. <https://doi.org/10.1177/0192513X07303822>
- Feliksiak M. 2017, Sens życia - wczoraj i dziś, Komunikat z badań nr 41/2017, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Flandrin J.L. 1998, Historia rodziny, tłum. A. Kuryś, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa.
- Garncarek E. 2017, Podejmowanie decyzji o dobrowolnej bezdzietności w kontekście jakości relacji małżeńskiej, "Dyskursy Młodych Andragogów" 18, s. 373-387.
- Graham M., Hill E., Shelly J., Taket A. 2013, Why are Childless Women Childless? Findings from an Exploratory Study in Victoria, Australia, "Journal of Social Inclusion" 4(1), s. 70-89. <https://doi.org/10.36251/josi.63>
- GUS 2014, Gospodarstwa domowe i rodziny. Charakterystyka demograficzna, Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, Warszawa.
- Jacyno M. 2007, Kultura indywidualizmu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Janion M. 1996, Kobiety i duch inności, Wydawnictwo Sic!, Warszawa.
- Kuchowicz Z. 1975, Obyczaje staropolskie XVII-XVIII w., Wydawnictwo Łódzkie, Łódź.
- Kwak A. 2014, Współczesne związki heteroseksualne: małżeństwa (dobrowolnie bezdzietne), kohabitacje, LAT, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Młodawska A. 2012, Tradycyjna polska stygmatyzacja czy ponowoczesne neoliberalne wykluczenie? Analiza internetowego dyskursu kobiecej bezdzietności, [w:] Pożegnanie z Matką Polką? Dyskursy, praktyki i reprezentacje macierzyństwa we współczesnej Polsce, red. R.E. Hryciuk, E. Korolczuk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 97-124. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323511175.pp.97-124>
- Omyła-Rudzka M. 2017, Plany prokreacyjne kobiet, Komunikat z badań nr 117/2017, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Orme N. 2003, Medieval Children, Yale University Press, New Haven, London.
- Park K. 2002, Stigma Management among the Voluntarily Childless, "Sociological Perspectives" 45(1), s. 21-45. <https://doi.org/10.1525/sop.2002.45.1.21>
- Reinhard W. 2009, Życie po europejsku. Od czasów najdawniejszych do współczesności, tłum. J. Antkowiak, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Roguska B. 2016, Program "Rodzina 500 plus" jako element systemu wspierania rodzin i dzietności, Komunikat z badań nr 25/2016, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.
- Salyakhieva M.L., Saveleva Z.V. 2017, Childfree as a Social Phenomenon: Russians' Attitude to Voluntary Childlessness, "Journal of History Culture and Art Research" 6(4), s. 531-537, <https://doi.org/10.7596/taksad.v6i4.1144>

Titkow A. 2012, Figura Matki Polki. Próba demitologizacji, [w:] Pożegnanie z Matką Polką? <https://doi.org/10.31338/uw.9788323511175.pp.27-48>

Dyskursy, praktyki i reprezentacje macierzyństwa we współczesnej Polsce, red. R.E. Hryciuk, E. Korolczuk, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 27-48.

Vaus D. de 2004, Diversity and Change in Australian Families, Statistical Profiles, Australian Institute of Family Studies, Melbourne,

Walczewska S. 1999, Damy, rycerze i feministki. Kobięcy dyskurs emancypacyjny w Polsce, Wydawnictwo eFka, Kraków.

Źródła internetowe

Baliszewski T., Małżeństwa bez dzieci „nie podobają się Jezusowi”. Franciszek krytykuje bezdzietność z wyboru, 2.06.2014, <https://natemat.pl/104723,malzenstwa-bez-dzieci-nie-podobajasi-jezusowi-franciszek-krytykuje-bezdzietnosc-z-wyboru>, dostęp: 30.01.2019.

Bays A. 2017, The Justification of Prejudice Toward Childfree Women, Virginia Commonwealth University, Richmond, <https://scholarscompass.vcu.edu/etd/5153>, dostęp: 20.09.2018.

Bądźmy z siebie dumni, nie boimy się powiedzieć, jak jest, http://www.nokids.pl/glowna.php?IDmodul=39&IDtemat=&IDtresc=322&wiecej=wiecej&Wyglad=&Wybrane_menu=1, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzieta z wyboru, 30.08.2016, www.prostyblog.com/2016/08/bezdzietna-z-wyboru.html, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielni z wyboru, <https://rodzinazdrowia.pl/bezdzietni-z-wyboru>, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielni z wyboru, 7.03.2016, <https://kobieta.onet.pl/dziecko/przed-ciaza/bezdzietni-z-wyboru/1q121>, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielni z wyboru – przegrani z wyboru?, 19.02.2009, <https://kobieta.onet.pl/zdrowie/psychologia/bezdzietni-z-wyboru-przegrani-z-wyboru/ys4t>, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielnik, Chwatka Niematka, 25.02.2018, 1.03.2018, 24.03.2018, <http://www.bezdzietnik.pl>, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielnik, Chwatka Niematka, Do czego przy wielkanocnym stole przydaje się zbroja, <http://www.bezdzietnik.pl>, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielnik, Chwatka Niematka, komentarze, 8.04.2018–18.09.2018, <http://www.bezdzietnik.pl>, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielnik, Chwatka Niematka, O blogu, luty 2018, <http://www.bezdzietnik.pl>, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielnosc po trzydziestce to nie wariactwo, <https://kobietapo30.pl/bezdzietnosc-trzydziestce-wariactwo>, dostęp: 30.01.2019.

Bezdzielnosc z wyboru, 17.07.2018, <http://aptekapress.pl/bezdzietnosc-z-wyboru>, dostęp: 30.01.2019.

Dajcie spokój bezdzietnym z wyboru, 16.05.2017, <https://toewa.wordpress.com/2017/05/16/dajcie-spokoj-bezdzietnym-z-wyboru>, dostęp: 30.01.2019.

- Dolińska B. 2016, Bezdzielni z wyboru, „Znak” 729, 1 lutego, <http://www.miesiecznik.znak.com.pl/bezdzielni-z-wyboru>, dostęp: 20.09.2018.
- Doyle J., Pooley J.N., Breen L.J. 2012, A Phenomenological Exploration of the Childfree: Choice in a Sample of Australian Women, Edith Cowan University Research Online ECUPublications, <http://ro.ecu.edu.au/ecuworks2012/440>, dostęp: 20.09.2018.
- Dzietych marzenia o nieśmiertelności, <http://www.nokids.pl/glowna.php>, dostęp: 30.01.2019.
- Łucyan P., Wnuków nie będzie, 16.11.2008, <https://polskatimes.pl/wnukow-nie-bedzie/ar/60368/7>, dostęp: 30.01.2019.
- Malanowska K. w rozmowie z A. Michalak, 2010, Emocje są tabu, „Wysokie Obcasy”, 1 listopada, http://www.wysokieobcasy.pl/wysokieobcasy/1,96856,8583759,Emocje_sa_tabu.html?disableRedirects=true, dostęp: 30.01.2019.
- Mania M., Dzieci? Nie, dziękuję, wolę kota, 27.11.2009, <https://polki.pl/po-godzinach/kobiecepasje,dzieci-nie-dziekuje-wolekota,10065709,artykul.html>, dostęp: 30.01.2019.
- Ona mówi: To MOJE życie! A inni: Zmieni ci się, http://nokids.pl/glowna.php?IDmodul=41&IDtemat=&IDtresc=393&wiecej=wiecej&Wyglad=&Wybrane_menu=1, dostęp: 30.01.2019.
- Sokalska A., Nie znoszę bezdzietych z wyboru, 2.09.2015, <https://mamotoja.pl/bezdzielni-kontrazdieciaci-czy-to-wojna,okiem-mamy-artykul,18250,r1p1.html>, dostęp: 30.01.2019.
- Terlikowski T. 2014, Czas na zmianę perspektywy: to wielodzietni dają, a państwo i bezdzielni z wyboru pasożytują!, „Frona.pl” 1, 12 maja, <http://www.frona.pl/a/czas-na-zmianeperspektywy-to-wielodzietni-daja-a-panstwo-i-bezdzielni-z-wyboru-pasozytuja,37368.html>, dostęp: 30.01.2019.
- Tomaszewska J. 2017, „Childfree?”: praktyki dyskursywne osób bezdzietych z wyboru w Polsce, „Tematy z Szewskiej. Rodzina” 2(19), s. 67–84, <http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.mhp-8bc7760a-421b-4b4b-8359-9c25d9c9b761>, dostęp: 20.09.2018.
- Twój wybór i twoje życie pod presją, http://nokids.pl/glowna.php?IDmodul=32&IDtemat=&IDtresc=384&wiecej=wiecej&Wyglad=&Wybrane_menu=1, dostęp: 30.01.2019.
- Wojtal M., „Dziecko to obciążenie, frustracja i zmęczenie”. Bezdzielne małżeństwa są szczęśliwsze, 18.10.2015, <https://mamadu.pl/122311,bez-dziecka-z-wyboru-bezdzielne-malzenstwaszczesliwsze-i-coraz-bardziej-popularne>, dostęp: 30.01.2019.
- Zaraska M. 2011, „Dziecko? Nie, dziękuję”. Bezdzielni z wyboru, „Newsweek Polska”, 3 maja, <https://www.newsweek.pl/polska/bezdzielni-z-wyboru-dziecko-nie-dziekuje/y6yv715>, dostęp: 20.09.2018.
- Zatwardnicki S., Ćwierkanie (o) bezdzietych, 10.06.2011, <https://www.salon24.pl/u/confessiones/314440,cwierkanie-o-bezdzietych>, dostęp: 30.01.2019.

Beata Szluz, Doświadczanie choroby dziecka w rodzinie (na przykładzie zespołu Pradera–Williego)

Bertaux D. 2012, Analiza pojedynczych przypadków (au cas par cas), [w:] Metoda biograficzna w socjologii, red. K. Kaźmierska, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków, s. 741-760.

Butler M.G. 1990, Prader-Willi Syndrome: Current Understanding of Cause and Diagnosis, "American Journal of Medical Genetics" 35, s. 319-332. <https://doi.org/10.1002/ajmg.1320350306>

Cassidy S.B., Driscoll D.J. 2009, Prader-Willi Syndrome, "European Journal of Human Genetics" 17(1), s. 3-13. <https://doi.org/10.1038/ejhg.2008.165>

Charmaz K. 1983, Loss of Self: A Fundamental Form of Suffering in the Chronically Ill, "Sociology of Health and Illness" 5, s. 168-195. <https://doi.org/10.1111/1467-9566.ep10491512>

Corbin J.M., Strauss A. 1988, Unending Work and Care: Managing Chronic Illness at Home, Jossey-Bass Publishers, San Francisco.

Dryll E. 2014, Narracje rodzinne, [w:] Psychologia rodziny, red. I. Janicka, H. Liberska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, s. 73-94.

Firkowska-Mankiewicz A. 1999, Jakość życia osób niepełnosprawnych intelektualnie. Preselekcja QOL - kwestionariusz jakości życia, "Sztuka Leczenia" 5, s. 15-21.

Gajda J. 2016, Walory studium przypadku i autobiografii. Refleksje z własnych doświadczeń i z lektury nieobojętnych tekstów, "Ruch Pedagogiczny" 1, s. 93-107.

Grechi E., Cammarata B., Mariani B., Di Candia S., Chiumello G. 2012, Prader-Willi Syndrome: Clinical Aspects, "Journal of Obesity" Article ID 473941, s. 1-13. Helling I.K. 1990, Metoda badań biograficznych, [w:] Metoda biograficzna w socjologii, red. J. Włodarek, M. Ziółkowski, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa-Poznań, s. 13-37.

Kawczyńska-Butrym Z. 2009, Rodzina - zdrowie - choroba. Kontekst społeczny i zakres badań empirycznych. Podejmowane problemy, kategorie analizy, [w:] Socjologia medycyny, red. A. Ostrowska, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa, s. 189-210.

Kraśnińska A., Skowrońska B. 2017, Zespół Pradera-Williego - postępowanie żywieniowe u dzieci, młodzieży i dorosłych, "Pediatric Endocrinology Diabetes and Metabolism" 2(23), s. 101-106. <https://doi.org/10.18544/PEDM-23.02.0080>

Kwak A. 2017, Rodzina na wiele wariantów, ale czy z mniejszym zakresem solidarności?, "Studia Socjologiczne" 2(225), s. 145-166.

Pilch T., Bauman T. 2001, Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

Prader A., Labhart A., Willi H. 1956, Ein Syndrom von Adipositas, Kleinwuchs, Kryptorchismus und Oligophrenie nach Myatonieartigem Zustand im Neugeborenenalter, "Schweizerische Medizinische Wochenschrift" 86, s. 1260-1261.

Prader A., Willi H. 1963, Das Syndrom von Imbezilität, Adipositas, Muskelhypotonie, Hypogenitalismus, Hypogonadismus und Diabetes mellitus mit "Anamnese", [w:] Organische

Grundlagen und biochemische Aspekte des Schwachsinn, cz. 1, red. O. Stur, S. Karger AG, Basel-New York, s. 335-357.

Robinson I. 1990, Personal Narratives, Social Careers and Medical Courses. Analysing Life Trajectories in Autobiographies of People with Multiple Sclerosis, "Social Science and Medicine" 30, s. 1173-1186. [https://doi.org/10.1016/0277-9536\(90\)90257-S](https://doi.org/10.1016/0277-9536(90)90257-S)

Schütze F. 1997, Trajektorie cierpienia jako przedmiot badań socjologii interpretatywnej, "Studia Socjologiczne" 1, s. 11-32.

Strakowski S.M., Butler M.G. 1987, Paternal Hydrocarbon Exposure in Prader-Willi Syndrome (Letter), "Lancet" 19, 2(8573), s. 1458. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(87\)91152-4](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(87)91152-4)

Strauss A. 1969, Mirrors and Masks: The Search for Identity, Sociology Press, San Francisco. Strauss A. 1993, Continual Permutation of Action, Aldine the Gruyter, New York.

Strauss A.L., Fagerhaugh S., Suczek B., Wiener C. 2012, Trajektorie choroby, [w:] Metoda biograficzna w socjologii. Antologia tekstów, red. K. Kaźmierska, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków, s. 373-388.

Szluz B. 2016, Дитина з ускладненою інвалідністю в сім'ї. Дослідження випадку, "Вісник Львівського Університету. Серія Педагогічна" 31, s. 362-370.

Twardowski A. 1999, Sytuacja rodzin dzieci niepełnosprawnych, [w:] Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, red. I. Obuchowska, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, s. 18-54.

Zakrzewska-Manterys E. 1995, Down i zespół wątpliwości. Studium z socjologii cierpienia, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa.

Iwona Przybył Dziecko jako atrybut małżeństwa? Społeczno-kulturowe uwarunkowania procesu separacji małżeństwa i rodzicielstwa

Arcimowicz K. 2008, Przemiany męskości w kulturze współczesnej, [w:] Nowi mężczyźni? Zmieniające się modele męskości we współczesnej Polsce, red. M. Fuszara, Wydawnictwo Trio, Warszawa, s. 21–60.

Baniak J. 2010, Małżeństwo i rodzina w świadomości młodzieży gimnazjalnej na tle kryzysu i jej tożsamości osobowej. Studium socjologiczne, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.

Baniak J. 2016, Małżeństwo i rodzina w wyobrażeniach i ocenach młodzieży licealnej i akademickiej. Między konformizmem a kontestacją. Studium socjologiczne, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.

CBOS 2006, Potrzeby prokreacyjne oraz preferowany i realizowany model rodziny, Komunikat z badań BS/52/2006, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

CBOS 2013, Rodzina – jej współczesne znaczenie i rozumienie, Komunikat z badań BS/33/2013, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

Duch-Krzystoszek D. 1998, Małżeństwo, seks, prokreacja. Analiza socjologiczna, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

- Gawlina Z. 2003, Macierzyństwo a wartości konkurencyjne w opinii studentek, [w:] Systemy wartości a procesy demograficzne, red. K. Slany, A. Małek, I. Szczepaniak-Wiecha, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków, s. 144–154.
- Giddens A. 2010, Nowoczesność i tożsamość. „Ja” i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności, tłum. A. Szulżycka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Gullotta T., Adams G., Alexander S. 1986, Today's Marriages and Families, Brooks/Cole, Pacific Grove, CA.
- GUS 2017, Rocznik Demograficzny, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.
- Kalus A. 2001, Małżeństwa bezdzietne z wyboru w świetle literatury psychologicznej, „Problemy Rodziny” 4/5/6, s. 15–19.
- Kawińska M. 2010, Społeczny wymiar rodziny, [w:] Rodzina. Religia. Społeczeństwo. Polacy 2009 w diagnozie socjologicznej, red. S. Zaręba, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, s. 20–29.
- Kościk E. 2006, Kobieta samotna i jej pozycja społeczno-ekonomiczna w mieście śląskim na przełomie XIX i XX wieku, [w:] Kobieta i rewolucja obyczajowa. Społeczno-kulturowe aspekty seksualności. Wiek XIX i XX, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Wydawnictwo DiG, Warszawa, s. 481–487.
- Kwak A. 1994, Rodzina i jej przemiany, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Kwak A. 2005, Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Kwak A. 2014, Współczesne związki heteroseksualne: małżeństwa (dobrowolnie bezdzietne), kohabitacje, LAT, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Kwak A., Mościskier A. 2002, Rzeczywistość praw dziecka w rodzinie, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.
- Mizielińska J., Abramowicz M., Stasińska A. 2014, Rodziny z wyboru w Polsce. Życie rodzinne osób nieheteroseksualnych, Instytut Psychologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- Mizielińska J., Struzik J., Król A. 2017, Różnym głosem. Rodziny z wyboru w Polsce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Pastwa A. 2007, Istotne elementy małżeństwa, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.
- Przybył I. 2004, Naznaczanie społeczne i samonaznaczanie osób niepełnych, „Roczniki Socjologii Rodziny” 15, s. 47–61.
- Przybył I. 2016, Atrakcyjność instytucji małżeństwa w społeczeństwie ponowoczesnym, „Societas/Communitas” 21(1), s. 117–135.
- Przybył I. 2017, Historie przedślubne. Przemiany obyczajowości i instytucji zaręczyn, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.
- Rosset E. 1986, Rozwody, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- Skrzydlewski W.B. 1982, Chrześcijańska wizja miłości, małżeństwa i rodziny, Wydawnictwo WAM, Kraków.

Slany K. 2002, Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym świecie, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.

Slany K., Szczepaniak-Wiecha I. 2003, Bezdzielnosc – czy nowa wartosc we wspolczesnym swiecie?, [w:] Systemy wartosci a procesy demograficzne, red. K. Slany, A. Matek, I. Szczepaniak--Wiecha, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków, s. 155–169.

Sohn A.M. 2006, Seksualnosc warstw ludowych we Francji przełomu XIX i XX wieku, [w:] Kobieta i rewolucja obyczajowa, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Wydawnictwo DiG, Warszawa, s. 109–128.

Strzebińczyk J. 2003, Prawo rodzinne, Kantor Wydawniczy Zakamycze, Kraków.

Szlendak T. 2010, Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Szukalski P. 2004, Urodzenia pozamałżeńskie w Polsce, [w:] Rodzina w zmieniającym się społeczeństwie polskim, red. W. Warzywoda-Kruszyńska, P. Szukalski, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, s. 111–141.

Titkow A. 1982, Miejsce dziecka w świecie wartości, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Titkow A. 2007, Tożsamość polskich kobiet. Ciągłość, zmiana, konteksty, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Żołądź-Strzelczyk D. 2002, Dziecko w dawnej Polsce, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań.

Anna Kotlarska-Michalska Czynniki kształtujące współczesną rolę matki

Badinter E. 1998, Historia miłości macierzyńskiej, tłum. K. Choiński, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa.

Białas M. 2016, Wsparcie filozoficzno-teologiczne rodziny wychowującej dziecko niepełnosprawne, [w:] Zasoby rodziny. Wychowanie, poradnictwo, praca socjalna, red. E. Czerka-Fortuna, K. Kmita-Zaniewska, A. Zbierchowska, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk, s. 178–196.

Bieńko M. 2008, Kulturowo-społeczne skrypty kobiecego macierzyństwa, [w:] Rodzicielstwo między domem, prawem, służbami społecznymi, red. A. Kwak, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, s. 41–63.

Bieńko M. 2017, Dorosłe dzieci mieszkające z rodzicami – refleksyjny obraz siebie, [w:] M. Bieńko, A. Kwak, M. Rosochacka-Gmitrzak, Wciąż jeszcze w gnieździe rodzinnym? Socjologiczne spojrzenie na młodych dorosłych, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, s. 39–96.

Bukojemska J. 2012, Matki wielodzietne w ponowoczesnym świecie – poczucie spełnienia czy braku perspektyw, [w:] Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, red. A. Kwak, M. Bieńko, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 225–259.

CBOS 2006, Co jest w życiu najważniejsze, Komunikat z badań BS /77/2006, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa.

Duch-Krzystoszek D. 2007, Kto rządzi w rodzinie. Socjologiczna analiza relacji w małżeństwie, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Eichelberger W., Gutek A. 2017, Patchworkowe rodziny. Jak w nich żyć, Wydawnictwo Zwierciadło, Warszawa.

Frąckowiak M. 2003, Role rodzinne, zawodowe i konsumenckie jako czynniki konstruowania tożsamości kobiet i mężczyzn w warunkach różnorodności i teraźniejszości, „Roczniki Socjologii Rodziny” 15, s. 63–83.

Frąckowiak-Sochańska M. 2009, Preferencje ładów normatywnych w postawach kobiet wobec wartości w Polsce na przełomie XX i XXI wieku, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań.

Gajtkowska M. 2016, Rola matki jako obszar dylematów współczesnych kobiet. Badania własne, „Przegląd Pedagogiczny” 1, s. 77–90.

Garncarek E. 2008, Społeczne uwarunkowania dobrowolnej bezdzietności w opinii młodych bezdzietnych Polaków, [w:] Miłość, wierność i uczciwość na rozstajach współczesności. Kształty rodziny współczesnej, red. W. Muszyński, E. Sikora, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, s. 225–235.

Gawlina Z. 2003, Macierzyństwo jako wartość w kontekście przemian społecznych, „Roczniki Socjologii Rodziny” 15, s. 33–45.

Izdebski Z., Wąż K. 2011, Obraz (przed) wczesnego rodzicielstwa, [w:] Z. Izdebski, T. Niemiec K. Wąż, (Zbyt) młodzi rodzice, Wydawnictwo Trio, Warszawa, s. 163–225.

Kluzowa K., Slany K. 2003, Przemiany realizacji funkcji prokreacyjnej w rodzinie, [w:] Oblicze współczesnej rodziny polskiej, red. B. Mierzwiński, E. Dybowska, Wydawnictwo WAM, Kraków, s. 63–95.

Kotlarska-Michalska A. 2010, Rodzinne role kobiet w nowych rolach, [w:] Kobiety w polskiej transformacji 1989–2009. Podsumowania, interpretacje, prognozy, red. M. Frąckowiak-Sochańska, S. Królikowska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, s. 510–527.

Kotlarska-Michalska A. 2016, Role rodzinne a więzi w rodzinie. Więziotwórczy charakter ról rodzinnych, [w:] Role rodzinne. Między przystosowaniem a kreacją, red. I. Przybył, A. Żurek, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań, s. 49–61.

Kukułowicz M. 2008, Wspieranie rodzicielstwa – problem i wyzwanie XXI wieku, [w:] Rodzicielstwo między domem, prawem, służbami społecznymi, red. A. Kwak, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, s. 208–225.

Kwak A. 2007, Kobieta w domu i na rynku pracy. Czy równość praw i obowiązków?, „Roczniki Socjologii Rodziny” 18, s. 73–87.

Kwak A. 2012, Od i do małżeństwa i rodziny: „czas” rodziny – „czas” jednostki, [w:] Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, red. A. Kwak, M. Bieńko, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 39–60.

Kwak A. 2014, Współczesne związki heteroseksualne: małżeństwa (dobrowolnie bezdzietne), kohabitacje, LAT, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

Kwak A. 2017, Bliskie związki dorosłych dzieci mieszkających z rodzicami, [w:] M. Bieńko, A. Kwak, M. Rosochacka-Gmitrzak, Wciąż jeszcze w gnieździe rodzinnym? Socjologiczne spojrzenie na młodych dorosłych, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, s. 97–158.

- Lesińska-Sawicka M. 2008, Późne macierzyństwo. Studium socjomedyczne, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.
- Maciąg-Budkowska M., Rzepa T. 2017, Jaka jest „idealna matka”? Rozumienie roli matki przez współczesne kobiety, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” 30(3), s. 93–107.
<https://doi.org/10.17951/j.2017.30.3.93>
- Mądry M. 2012, Macierzyństwo jako płaszczyzna permanentnego rozwoju kobiety w biegu życia, „Psychologia Rozwojowa” 17(3), s. 9–21.
- Mądrzycki T. 1977, Psychologiczne prawidłowości kształtowania się postaw, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.
- Melosik Z. 1996, Tożsamość, ciało i władza, Wydawnictwo Edytor, Toruń.
- Minczakiewicz E.M. 2014, Wsparcie społeczne rodzin postawionych wobec dylematu narodzin dziecka z zespołem Downa i wyzwań związanych z jego wychowaniem, [w:] Pomoc – wsparcie społeczne – poradnictwo. Od teorii do praktyki, red. M. Piorunek, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, s. 468–471.
- Mynarska M., Styrac M. 2014, Preferencje i ograniczenia. Czynniki determinujące intencje posiadania pierwszego i drugiego dziecka, [w:] Nowe wzorce formowania i rozwoju rodziny w Polsce. Przyczyny oraz wpływ na zadowolenie z życia, red. A. Matysiak, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, s. 54–76.
- Ostrouch-Kamińska J. 2011, Rodzina partnerska jako relacja współzależnych podmiotów. Studium socjopedagogiczne narracji rodziców przeciążonych rolami, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.
- Plopa M. 2011, Psychologia rodziny. Teoria i badania, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.
- Raław M., Trawkowska D. 2013, Samotne rodzicielstwo. Między diagnozą a działaniem, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa.
- Raław-Markowska M., Środoń M., Rymśa M. 2001, Portrety samotnego macierzyństwa, [w:] Samotne macierzyństwo i polityka społeczna, red. M. Rymśa, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, s. 97–122.
- Renzetti C.M., Curran D.J. 2005, Kobiety, mężczyźni i społeczeństwo, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Rymśa M., red. 2001, Samotne macierzyństwo i polityka społeczna, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa.
- Skowrońska-Zbierchowska A. 2010, Doświadczenia małoletnich rodziców. Aspekty socjopedagogiczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.
- Świątek K. 2012, Społeczny odbiór wielodzietności w opiniach matek posiadających liczne potomstwo, [w:] Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę, red. A. Kwak, M. Bieńko, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 199–224.
- Święchowicz M. 2018, Małżeństwo na chwilę. Wyszłam za mąż, bo tak wyszło, „Newsweek” 5.
- Titkow A. 2007, Tożsamość polskich kobiet. Ciągłość, zmiana, konteksty, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Titkow A., Duch-Krzystoszek D. 2009, Intencje i decyzje prokreacyjne w społeczeństwie polskim a polityka przyjazna prokreacji, „Studia Demograficzne” 1(155), s. 70–97.

Titkow A., Duch-Krzystoszek D., Budrowska B. 2004, Nieodpłatna praca kobiet. Mity, realia, perspektywy, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Trzop B. 2005, Typy kultury popularnej na łamach czasopism kobiecych, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra.

Urbańska S. 2015, Matka Polka na odległość, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń.

Walsh M.R., red. 2003, Kobiety, mężczyźni i płęć. Debata w toku, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Włodarczyk E. 2007, Odrzucenie? Ambiwalencja? Afirmacja? Wartość macierzyństwa w świetle diagnozy postaw młodzieży szkół średnich Poznań, „Roczniki Socjologii Rodziny” 18, s. 39–71.

Ziemska M. 1973, Postawy rodzicielskie, Państwowe Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa.

Źródła internetowe

ROPS 2015, Społeczna rola matki – wyzwania współczesnego macierzyństwa. Raport z badania, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Katowice, <https://rops-katowice.pl/dopobrania/2015.07.31-raport.pdf>, dostęp: 29.09.2018.

Joanna Mizielińska Nieheteronormatywne praktyki rodzicielskie. Rodziny z wyboru w Polsce .

Bos H., Gartrell N. 2010, Adolescents of the USA National Longitudinal Lesbian Family Study: Can Family Characteristics Counteract the Negative Effects of Stigmatization?, "Family Process" 49(4), s. 559-572. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2010.01340.x>

Crouch S.R., Waters E., McNair R., Power J., Davis E. 2014, Parent - Reported Measures of Child Health and Wellbeing in Same-Sex Parent Families: A Cross-Sectional Survey, "BMC Public Health" 14(1), article number: 635. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-14-635>

Goldberg A.E. 2010, Lesbian and Gay Parents and Their Children: Research on the Family Life Cycle, American Psychological Association, Washington, DC. <https://doi.org/10.1037/12055-000>

Golombok S., Tasker F. 1996, Do Parents Influence the Sexual Orientation of Their Children? Findings from a Longitudinal Study of Lesbian Families, "Developmental Psychology" 32(1), s. 3-11. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.32.1.3>

Hequembourg A.L. 2007, Lesbian Motherhood: Stories of Becoming, Routledge, New York.

Majka-Rostek D. 2014, Macierzyństwo lesbijek - wybrane konteksty społeczne, "Studia Socjologiczne" 215(4), s. 59-76.

Mizielińska J. 2017, Odmienne czy zwyczajne? Rodziny z wyboru w Polsce, Wydawnictwo Naukowe PWN.

Mizielińska J., Abramowicz M., Stasińska A. 2014, Rodziny z wyboru w Polsce. Życie rodzinne osób nieheteroseksualnych, Instytut Psychologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa. Mizielińska J., Struzik J., Król A. 2017, Różnym głosem. Rodziny z wyboru w Polsce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Patterson C.J. 1994, Lesbian and Gay Families, "Current Directions in Psychological Science" 3(2), s. 62-64. Stacey J., Biblarz T.J. 2001, (How) Does the Sexual Orientation of Parents Matter?, "American Sociological Review" 66(2), s. 159-183. <https://doi.org/10.2307/2657413>

Stasińska A. 2018, Socjologia pary. Praktyki intymne w związkach nieheteroseksualnych, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.

Tasker F., Patterson C.J. 2007, Research on Gay and Lesbian Parenting: Retrospect and Prospect, "Journal of GLBT Family Studies" 3(2-3), s. 9-34. https://doi.org/10.1300/J461v03n02_02

Tomalski P. 2007, Nietypowe rodziny. O parach lesbijek i gejów oraz ich dzieciach z perspektywy teorii przywiązania, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323510505>

Weeks J., Heaphy B., Donovan C. 2001, Same Sex Intimacies: Families of Choice and Other Life Experiments, Routledge, London-New York.

Wright J.M. 2001, "Aside From One Little, Tiny Detail, We Are So Incredibly Normal": Perspectives of Children in Lesbian Step Families, [w:] Queer Families, Queer Politics, red. M. Bernstein, R. Reimann, Columbia University Press, New York, s. 272-292.

Jacek Maria Kurczewski Duchy Baloma i nie tylko: pokrewieństwo biologiczne, społeczne i kulturowe

Beckerman S., Valentine P. 2002, Introduction: The Concept of Partible Paternity among Native South Americans, [w:] Cultures of Multiple Fathers: The Theory and Practice of Partible Paternity in Lowland South America, red. S. Beckerman, P. Valentine, University Press of Florida, Gainesville, s. 1-13.

Chapais B. 2017, From Chimpanzee Society to Human Society: Bridging The Kinship Gap, [w:] Chimpanzees and Human Evolution, red. M. Muller, R.W. Wrangham, D.R. Pilbea, Belknap Press, Cambridge, s. 427-463. <https://doi.org/10.4159/9780674982642-012>

Collard C., Zonabend F. 2013, Parenté sans sexualité. Le paradigme occidental en question, "L'Homme" 2(206), s. 29-58. <https://doi.org/10.4000/lhomme.24516>

Delaney C. 1986, The Meaning of Paternity and the Virgin Birth Debate, "Man. New Series" 21(3), s. 494-513. <https://doi.org/10.2307/2803098>

Fuszara M., Kurczewski J. 2007, From Marriage to Parenthood: Rethinking Parenthood in Times of Reproductive Innovation, [w:] Parenting after Partnering: Containing Conflict after Separation, red. M. Maclean, Hart Publishing, Oxford, s. 41-62.

Gawkowska A. 2015, Skandal i ekstaza. Nowy Feminizm na tle koncepcji pojednania według Jana Pawła II, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323516873>

Kurczewski J.M., Łaciak B., Herman A., Dzido D., Suflida A. 2006, Praktyki cielesne, Wydawnictwo Trio, Warszawa.

Kwak A. 2017, Rodzina ma wiele wariantów, ale czy z mniejszym zakresem solidarności?, "Studia Socjologiczne" 2(225), s. 145-166.

Malinowski B. 1916, Baloma: The Spirits of the Dead in the Trobriand Islands, "The Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland" 46, s. 149-274.

<https://doi.org/10.2307/2843398>

Malinowski B. 1987a (1927, The Father in Primitive Psychology, Psyche Miniatures, London-New York), Pojęcie ojcostwa w psychologii pierwotnej, [w:] B. Malinowski, Seks i stłumienie w społeczności dzikich [Dzieła, t. 6], Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Malinowski B. 1987b (1930, Parenthood: The Basis of Social Structure, [w:] The New Generation: The Intimate Problems of Modern Parents and Children, red. F. Calverton, S.D. Schmalhausen, London-New York), Rodzicielstwo jako podstawa struktury społecznej, [w:] B. Malinowski, Seks i stłumienie w społeczności dzikich [Dzieła, t. 6], Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Malinowski B. 1987c (1930-1931, Zagadnienie pokrewieństwa w świetle najnowszych badań, "Przegląd Socjologiczny" t. 1, z. 1, s. 17-31), Zagadnienie pokrewieństwa w świetle najnowszych badań, [w:] B. Malinowski, Seks i stłumienie w społeczności dzikich [Dzieła, t. 6], Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Marriott McK. 1976, Hindu Transactions: Diversity without Dualism, [w:] Transaction and Meaning, red. B. Kapferer, ISHI Publications, Philadelphia.

Mosko M.S. 2017, Ways of Baloma: Rethinking Magic and Kinship From the Trobriands, The Malinowski Monographs, HAU Books, Chicago.

Nowicka U. 2011, Przeszkoda pokrewieństwa duchowego, "Prawo Kanoniczne" 54/1-2, s. 247-271.

Ossowski S. 1966, Więż społeczna i dziedzictwo krwi [Dzieła, t. 2], Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Peeters M.A. 2013, Gender - światowa norma polityczna i kulturowa. Narzędzie rozeznania, tłum. L. Woroniecki, Wydawnictwo Sióstr Loretanek, Warszawa.

Strathern M. 1988, The Gender of the Gift: Problems With Women and Problems With Society in Melanesia, University of California Press, Berkeley. <https://doi.org/10.1525/9780520910713>

Strathern M. 2005, Kinship, Law and the Unexpected: Relatives Are Always a Surprise, Cambridge University Press, Cambridge. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511614514>

Wagner R. 1986, Symbols that Stand for Themselves, University of Chicago Press, Chicago.

Źródła internetowe

Jan Paweł II 1987, Encyklika Redemptoris Mater, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/encykliki/r_mater_1.html#p10, dostęp: 3.04.2019.

Jan Paweł II 1988, Mulieris Dignitatem, List apostolski Mulieris Dignitatem Ojca Świętego Jana Pawła II z okazji Roku Maryjnego o godności i powołaniu kobiety, https://opoka.org.pl/biblioteka/WP/jan_pawel_ii/listy/mulieris.html, dostęp: 3.04.2019.

Jan Paweł II 1989, Adhortacja Apostolska Redemptoris Custos – o Świętym Józefie i jego posłannictwie w życiu Chrystusa i Kościoła, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/adhortacje/redemptoris_custos.html , dostęp: 3.04.2019.

Jan Paweł II 1995, Encyklika Evangelium Vitae – o wartości i nienaruszalności życia ludzkiego, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/encykliki/evangelium_1.html, dostęp: 14.10.2019.

Johnston E.M. 2013, What to Call It? Divine Filiation, The Catholic Spirytual Life, November 9, <http://professorjohnston.com/author/eric-m-johnston> , dostęp: 3.04.2019.

Komentarz do Encykliki Humanae Vitae teologów moralistów środowiska krakowskiego pod kierunkiem Karola kardynała Wojtyły, 1969 (przedruk z: Notificationes e curia Metropolitana Cracoviensi, nr 1–4 A.D. 1969, s. 71–105), http://kodr.pl/wp-content/uploads/2017/03/humanae_vitae.pdf , dostęp: 3.04.2019.

Kuratów R. 1917, Dochodzenie ojcostwa w Królestwie Polskim, F. Hoesick, Warszawa, <http://www.kpbc.ukw.edu.pl/dlibra/plain-content?id=80697> , dostęp: 3.04.2019.

List do Koryntian, 1, 2003, [w:] Biblia Tysiąclecia. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, <https://biblia.deon.pl> , dostęp: 14.10.2019.

Pająk I. ks. MSF 1999, Ojcostwo św. Józefa w świetle literatury patrystycznej, <https://www.swietyjozef.kalisz.pl/?dzial=BibliotekaSwJozefa&id=38> , dostęp: 3.04.2019.

Paweł VI 1968, Encyklika Humanae Vitae – o zasadach moralnych w dziedzinie przekazywania życia ludzkiego, http://kodr.pl/wp-content/uploads/2017/humanae_vitae.pdf , dostęp: 3.04.2019.

Swoboda A. ks. 2015, Ojcostwo Boże i ojcostwo ludzkie w ujęciu św. Augustyna, „Vox Patrum” 35, 63, s. 157–183, <http://www.voxpatrum.pl/pdfy/Vox63/Swoboda.pdf> , dostęp: 3.04.2019.

Bartłomiej Walczak Czytając Thomasa i Znanieckiego: rodzina transnarodowa w tekstach wczesnych migrantologów

Alicea M. 1997, "A Chambered Nautilus": The Contradictory Nature of Puerto Rican Women's Role in the Social Construction of a Transnational Community, "Gender and Society" 11(5), s. 597-626. <https://doi.org/10.1177/089124397011005005>

Avila E. 2008, Transnational Motherhood and Fatherhood: Gender Challenges and Coping, praca doktorska, University of Southern, CA.

Becker H. 2009, Outsiderzy. Studia z socjologii dewiacji, tłum. O. Siara, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Chałasiński J. 1936, Emigracja jako zjawisko społeczne, "Przegląd Socjologiczny" 4(3-4), s. 495-501.

Chavez L.R. 1992, Shadowed Lives: Undocumented Immigrants in American Society, Harcourt Brace College Publishers, Fort Worth, Philadelphia.

Chee M.W. 2005, Taiwanese American Transnational Families: Women and Kin Work, Routledge, New York-London.

- Duda-Dziewierz K. 1937, Emigracja a topografia społeczna wsi, "Przegląd Socjologiczny" 5, s. 241-290.
- Duda-Dziewierz K. 1938, Wieś małopolska a emigracja amerykańska. Studium wsi Babica powiatu rzeszowskiego, Polski Instytut Socjologiczny, Warszawa-Poznań.
- Dulczewski Z. 1974, Thomas i Znaniecki - pionierzy badań nad polonią amerykańską, "Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny" 4(24), s. 101-109.
- Dulczewski Z. 1984, Florian Znaniecki. Życie i dzieło, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań.
- Foucault M. 1998, Nadzorować i karać. Narodziny więzienia, tłum. T. Komendant, Fundacja Aletheia, Warszawa.
- Giddens A. 1990, Durkheim, Fontana Press, Glasgow.
- Giza-Poleszczuk A., Marody M. 2004, Przemiany więzi społecznych. Zarys teorii zmiany społecznej, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.
- Gliwiciówna M. 1936. Drogi emigracji, "Przegląd Socjologiczny" 4(3-4), s. 495-501.
- Gorlach K. 2010, Kto dzisiaj czyta Znanieckiego?, [w:] Socjologia humanistyczna Floriana Znanieckiego. Przesłanie dla współczesności, red. E. Hałas, A. Kojder, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Hałas E. 2010, Towards the World Culture Society: Florian Znaniecki's Culturalism, Peter Lang, Frankfurt am Main. <https://doi.org/10.3726/978-3-653-00141-9>
- Hondagneu-Sotelo P. 1994, Gendered Transitions: Mexican Experiences of Immigration, University of California Press, Berkeley-Los Angeles-London. <https://doi.org/10.1525/9780520911529>
- Le Espiritu Y. 2003, Home Bound: Filipino American Lives Across Cultures, Communities, and Countries, University of California Press, Berkeley-Los Angeles-London. <https://doi.org/10.1525/9780520929265>
- Liao T.F. 2010, Metoda socjologiczna Floriana Znanieckiego, tłum. J. Rudzki, [w:] Socjologia humanistyczna Floriana Znanieckiego. Przesłanie dla współczesności, red. E. Hałas, A. Kojder, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Lukes S. 2012, Durkheim. Życie i dzieło, tłum. E. Klekott, E. Szul-Skjoeldkrona, Oficyna Naukowa, Warszawa.
- Madianou M., Miller D. 2012, Migration and New Media: Transnational Families and Polymedia, Routledge, London-New York. <https://doi.org/10.4324/9780203154236>
- Parreñas R.S. 2008, The Force of Domesticity: Filipina Migrants and Globalization, New York University, New York.
- Rubington E., Weinberg M. 2003, The Study of Social Problems: Seven Perspectives, Oxford University Press, New York-Oxford.
- Szacki J. 1986, Znaniecki, Państwowe Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa.
- Szacki J. 2010, Teoria narodu Znanieckiego - ponad pół wieku później, [w:] Socjologia humanistyczna Floriana Znanieckiego. Przesłanie dla współczesności, red. E. Hałas, A. Kojder, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Thomas W., Znaniecki F. 1976a, Chłop Polski w Europie i Ameryce, t. 1, Organizacja grupy pierwotnej, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Thomas W., Znaniecki F. 1976b, Chłop Polski w Europie i Ameryce, t. 2, Organizacja grupy pierwotnej, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Thomas W., Znaniecki F. 1976c, Chłop Polski w Europie i Ameryce, t. 3, Pamiętnik imigranta, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Thomas W., Znaniecki F. 1976d, Chłop Polski w Europie i Ameryce, t. 4, Dezorganizacja i reorganizacja w Polsce, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Thomas W., Znaniecki F. 1976e, Chłop Polski w Europie i Ameryce, t. 5, Dezorganizacja i reorganizacja w Ameryce, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Urbańska S. 2010, "Cała Polska liczy eurosieroty". Panika moralna i płęć w wykluczeniu oraz stygmatyzacji rodzin migrantów, "Kultura i Społeczeństwo" 3, s. 61-88.

Walczak B. 2016, Rodzina transnarodowa - konteksty i implikacje, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.

Znaniecki F. 2001, Socjologia wychowania, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Zontini E. 2010, Transnational Families, Migration and Gender: Moroccan and Filipino Women in Bologna and Barcelona, Berghahn Books, New York-Oxford.

Barbara Fatyga Przyczynek: role i kapitały rodzinne w polach semantycznych według Inwentarza JA-MY-ONI i według Testu Dwudziestu Stwierzeń (TST)

Działek J. 2011, Kapitał społeczny - ujęcia teoretyczne i praktyka badawcza, "Studia Regionalne i Lokalne" 3(45), s. 100-118.

Encyklopedia socjologii. Suplement 2005, red. W. Kwaśniewicz i in., Oficyna Naukowa, Warszawa.

Fatyga B. 2000, Biografia jako obszar kultury. Metodologia pracy z tekstami, [w:] Wiedza o kulturze polskiej u progu XXI wieku, red. S. Bednarek, K. Łukasiewicz, Wydawnictwo DTSK Silesia, Wrocław, s. 76-84.

Fatyga B. 2001, Młodość bez skrzydeł. Nastolatki w małym mieście, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Fatyga B., Dudkiewicz M., Michalski R., Tomanek P. 2012, Kultura pod pochmurnym niebem. Dynamiczna diagnoza kultury województwa warmińsko-mazurskiego, Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych, Olsztyn.

Fatyga B., Dudkiewicz M., Sińczuch M., Michalski R., Chwieduk K. 2012, Pomosty. Budowanie kapitału społecznego młodzieży wiejskiej Warmii i Mazur, Instytut Badawczo-Szkoleniowy, Olsztyn.

Fatyga B., Górniak K., Zieliński P. 2000, Dwie Europy. Młodzi Niemcy i młodzi Polacy na przełomie wieków, t. 1, Plemienny wróg - globalny kumpel. Portret młodych Polaków, Wydawnictwo Toret, Warszawa.

Fatyga B., Siemaszko J. 1989, Życie i poglądy młodzieży wiejskiej w latach kryzysu 1982-1983. Analiza materiałów pamiętnikarskich, Instytut Badań Problemów Młodzieży, Warszawa.

Fatyga B., Sierosławski J. 1999, Nauczyciele i uczniowie o stylach życia młodzieży i o narkotykach, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa.

Grotowski J. 1965, Ku teatrowi ubogiemu, "Odra" 9, s. 21-27.

Kuhn M., McPartland T. 1954, An Empirical Investigation of Self-Attitudes, "American Sociological Review" 19(1), s. 68-76. <https://doi.org/10.2307/2088175>

Matuchniak-Krasuska A. 2010, Zarys socjologii sztuki Pierre'a Bourdieu, Oficyna Naukowa, Warszawa.

Przybył I., Żurek A., red. 2016, Role rodzinne. Między przystosowaniem a kreacją, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.

Putnam R. 2008, Samotna gra w kręgle, tłum. P. Sadura, S. Szymański, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.

Słownik języka polskiego 1989, t. 3, R-Ż, red. M. Szymczak, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa (hasło wuj).

Sztudynger J.I. 2009, Rodzinny kapitał społeczny a wzrost gospodarczy w Polsce, "Annales. Etyka w życiu gospodarczym" 12(1), s. 225-244.

Wicha M. 2017, Rzeczy, których nie wyrzuciłem, Wydawnictwo Karakter, Kraków.

Zarycki T. 2009, Kapitał kulturowy - założenia i perspektywy zastosowań teorii Pierre'a Bourdieu, "Psychologia Społeczna" 4(1-2), s. 12-25.

Mariola Raclaw Nieodpłatna praca opiekuńcza w rodzinie jako kategoria polityki społecznej

Arksey H., Glendinning C. 2010, Dobrobyt a sektor nieformalny, [w:] Zrozumieć wielosektorową gospodarkę dobrobytu, red. M. Powell, tłum. S. Kamiński, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, Warszawa, s. 131-153.

Bakalarczyk R. 2015, Opiekunowie poza państwem opiekuńczym - o wykluczeniu osób opiekujących się niesamodzielnymi bliskimi i polityce społecznej, która mogłaby temu przeciwdziałać, [w:] W. Anioł, R. Bakalarczyk, K. Frysztański, K. Piątek, Nowa opiekuńczość? Zmieniająca się tożsamość polityki społecznej, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń, s. 107-151.

Bukojemska J. 2012, Matki wielodzietne w ponowoczesnym świecie - poczucie spełnienia czy braku perspektyw?, [w:] Wielość spojrzeń na rodzinę, red. A. Kwak, M. Bieńko, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 225-259.

Care Work and Care Jobs for the Future of Decent Work, 2018, International Labour Organization, Geneva.

Daly M. 2002, Care as a Good for Social Policy, "Journal of Social Policy" 31(2), s. 251-270. <https://doi.org/10.1017/S0047279401006572>

- Daly M., Lewis J. 1998, Introduction: Conceptualizing Social Care in the Context of Welfare State Reconstructing, [w:] Gender, Social Care and Welfare State Reconstructing, red. J. Lewis, Ashgate Publishing, Aldershot, s. 1-24. <https://doi.org/10.4324/9780429455667-1>
- Daly M., Lewis J. 2000, The Concept of Social Care and the Analysis of Contemporary Welfare States, "British Journal of Sociology" 51(2), s. 281-298. <https://doi.org/10.1111/j.1468-4446.2000.00281.x>
- Dryjańska A. 2012, Nieodpłatna praca kobiet - różowa sfera gospodarki, [w:] Nieodpłatna praca kobiet - różowa sfera gospodarki, red. A. Dryjańska, J. Piotrowska, Fundacja Feminoteka, Warszawa, s. 5-12.
- Esping-Andresen G. 2010, Społeczne podstawy gospodarki postindustrialnej, tłum. R. Włoch, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, Warszawa.
- Ferrant G., Pesando L.M., Nowacka K. 2014, Issues Paper: Unpaid Care Work: The Missing Link in the Analysis of Gender Gaps in Labour Outcomes, OECD Development Center.
- Finch J. 1998, Whose Responsibility? Women and the Future of Family Care, [w:] Informal Care Tomorrow, red. J. Allen, M. Wicks, J. Finch, D. Leat, Policy Studies Institute, London, s. 22-41.
- Frieske K.W., Sikorska J. 1994, Marginalizacja-partycypacja: pobocza oficjalnego porządku społecznego, [w:] W biegu czy w zawieszeniu. Ludzie i instytucje w procesie zmian, red. K.W. Frieske, W. Morawski, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 35-56.
- Hamilton M., Cass B. 2017, Capturing the Centrality of Age and Life-Course Stage in the Provision of Unpaid Care, "Journal of Sociology" 53(1), s. 79-93. <https://doi.org/10.1177/1440783315625117>
- Hantrais L. 2004, Family Policy Matters: Responding to Family Change in Europe, Policy Press, Bristol. <https://doi.org/10.2307/j.ctt1t893wm>
- Honneth A. 2012, Walka o uznanie. Moralna gramatyka konfliktów społecznych, tłum J. Duraj, Zakład Wydawniczy Nomos, Kraków.
- Kasearu K., Kutsar D. 2013, Intergenerational Ambivalence: Beyond Solidarity and Conflict, [w:] Intergenerational Realitions: European Perspectives in Family and Society, red. I. Albert, D. Ferrring, Bristol University Press, Bristol, s. 25-38. <https://doi.org/10.1332/policypress/9781447300984.003.0003>
- Kawczyńska-Butrym Z. 2008, Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Wydawnictwo Makmed, Lublin.
- Kaźmierczak-Kałużna I. 2017, Domowe menedżerki - praca w opiniach wielodzietnych matek z ubogich rodzin, [w:] E. Kolasińska, J. Róg-Ilńska, A. Mrozowicki, Praca XXI wieku.
- Wymiary formalne i nieformalne, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk, s. 233-265.
- Klammer U. 2005, Na drodze od "modelu żywiciela" do "modelu osoby zarobkującej". O społecznym i socjalno-politycznym obcowaniu z pracą opiekuńczą w Europie, [w:] K. Kraus, T. Geisen, K. Piątek, Państwo socjalne w europie. Historia - rozwój - perspektywy, tłum. M. Bratowska-Zariczna, P. Zariczny, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń, s. 375- 392.
- Kwak A. 2015, Rodzina i społeczeństwo, [w:] Kwestia społeczna u progu XXI wieku. Księga jubileuszowa dla Profesor Józefiny Hrynkiewicz, red. E. Giermanowska, M. Raclaw, M. Rymśa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, s. 67-76. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323520979.pp.67-76>

- Leira A., Saraceno Ch. 2006, Care: Actors, Relationships, Contexts, "Sociologi i Dag" 36(3), s. 7-34.
- Leitner S. 2003, Varieties of Familialism: The Caring Function of the Family in Comparative Perspective, "European Societies" 5(4), s. 353-375. <https://doi.org/10.1080/1461669032000127642>
- Marszałek M. 2014, Rola kobiet i mężczyzn w tworzeniu nierynkowej produkcji gospodarstw domowych - rekomendacje dla polityki rodzinnej, [w:] Polityka rodzinna w Polsce z perspektywy wybranych aspektów polityki społecznej i ekonomii. Doświadczenia innych państw europejskich, red. A. Kubów, J. Szczepaniak-Sienniak, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław, s. 60-72. <https://doi.org/10.15611/pn.2014.364.04>
- Moen Ph., DePasquale N. 2017, Family Care Work - A Policy-Relevant Research Agenda, "International Journal of Care and Caring" 1(1), s. 45-62. <https://doi.org/10.1332/239788217X14866284542346>
- Oliwa-Ciesielska M. 2013, W poszukiwaniu kultury ubóstwa, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań.
- Ostner I. 2013, Opieka - kluczowa kategoria w obszarze usług społecznych?, [w:] A. Evers, R.G. Heinze, T. Olk, Podręcznik usług społecznych - przykład Niemiec, tłum. K. Sosnowska, Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. J. Korczaka, Warszawa, s. 525-547.
- Pahl J. 1999, The Family and the Production of Welfare, [w:] Social Policy, red. J. Baldock, N. Manning, S. Miller, S. Vickerstaff, Oxford University Press, New York, s. 155-181.
- Pulcini E. 2017, What Emotions Motivate Care?, "Emotion Review" 9(1), s. 64-71. <https://doi.org/10.1177/1754073915615429>
- Saraceno Ch. 2011, Family Policies: Concepts, Goals and Instruments, "Carlo Alberto Notebooks" 230, Collegio Carlo Alberto, Turin.
- Sennett R. 2006, Kultura nowego kapitalizmu, tłum. G. Brzozowski, K. Osłowski, Wydawnictwo Muza, Warszawa.
- Szymańska E. 2015, Serwicyzacja gospodarki jako źródło jej transformacji, "Optimum. Studia Ekonomiczne" 1(73), s. 97-109. <https://doi.org/10.15290/ose.2015.01.73.09>
- Titkow A., Duch-Krzystoszek D., Budrowska B. 2004, Nieodpłatna praca kobiet. Mity, realia, perspektywy, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- Touraine A. 2011, Myśleć inaczej, tłum. M. Byliniak, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.
- Trawkowska D. 2016, Potencjał opiekuńczy rodziny - koncepcja i jej konteksty, [w:] Opieka nad dziećmi i starszymi rodzicami w rodzinach migrujących kobiet, red. Z. Kawczyńska-Butrym, E. Czapka, Wydawnictwo Polihymnia, Lublin, s. 17-25.
- Tronto J.C. 1993, Moral Boundaries: A Political Argument for a Ethic of Care, Routledge, New York-London.
- Twigg J. 1999, Social Care, [w:] Social Policy, red. J. Baldock, N. Manning, S. Miller, S. Vickerstaff, Oxford University Press, New York, s. 344-376.
- Ungerson C. 2008, Care as a Commodity, [w:] Understanding Care, Welfare and Community: A Reader, red. B. Bytheway, V. Bacigalupo, J. Bornat, J. Johnson, S. Spurr, Routledge, London-New York, s. 351-359.

Woodward K. 2010, Feministyczna krytyka polityki społecznej, [w:] Polityka społeczna. Teorie, pojęcia, problemy, red. M. Lavalette, A. Pratt, tłum. P. Jawarski, Wydawnictwo Difin, Warszawa, s. 97-124.

Zybała A. 2012, Polityki publiczne. Doświadczenia w tworzeniu i wykonywaniu programów publicznych w Polsce i w innych krajach, Krajowa Szkoła Administracji Publicznej, Warszawa.

Magdalena Rosochacka-Gmitrzak **Gdy starość nie jest już sprawą tylko rodziny: emancypacyjne przejście w gerontologii społecznej**

Bass S.A. 2006, Gerontological Theory: The Research for the Holy Grail, "The Gerontologist" 46(1), s. 139-144. <https://doi.org/10.1093/geront/46.1.139>

Bauman Z. 1995, Life in Fragments: Essays in Postmodern Morality, Blackwell Publishers, Oxford.

Beauvoir S. de 2014, Druga płeć, tłum. G. Mycielska, M. Leśniewska, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa.

Butler R.N. 1969, Age-ism: Another Form of Bigotry, "The Gerontologist" 9(4,1) s. 243-246. https://doi.org/10.1093/geront/9.4_Part_1.243

Calasanti T. 2004, Feminist Gerontology and Old Men, "Journal of Gerontology: Social Sciences" 59B(6), s. 305-314. <https://doi.org/10.1093/geronb/59.6.S305>

Calasanti T.M., Slevin K.F. 2001, Gender, Social Inequalities, and Aging, Alta Mira Press, Walnut Creek, CA.

Carr D.C., Komp K. 2011, Introduction, [w:] Gerontology in the Era of the Third Age: Implications and Next Steps, red. D.C. Carr, K. Komp, Springer Publishing, New York, s. 1-10.

Encyklopedia seniora 1986, red. I. Borsowa, W. Pędich, J. Piotrowski, T. Różniatowski, S. Rudnicki, Państwowe Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa.

Estes C.L., DiCarlo N.B. 2019, Aging A-Z: Concepts Toward Emancipatory Gerontology, Routledge, New York. <https://doi.org/10.4324/9780429055188>

Freixas A., Luque B., Reina A. 2012, Critical Feminist Gerontology: In the Back Room of Research, "Journal of Women & Aging" 24, s. 44-58. <https://doi.org/10.1080/08952841.2012.638891>

Gilleard C. 2013, Renaissance Treatises on 'Successful Aging', "Ageing & Society" 33, s. 189-215. <https://doi.org/10.1017/S0144686X11001127>

Halicki J. 2006, Społeczne teorie starzenia się, [w:] Zostawić ślad na ziemi. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Wojciechowi Pędichowi w 80 rocznicę urodzin i 55 rocznicę pracy naukowej, red. M. Halicka, J. Halicki, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok, s. 255-276.

Hoff A., Perek-Białas J. 2015, Introduction: Towards a Sociology of Ageing in Central and Eastern Europe, "Studia Socjologiczne" 2(217), s. 9-21.

Hooyman N.R., Kiyak H.A. 2011, Social Gerontology: A Multidisciplinary Perspective, Pearson Education, Boston-Tokyo.

- Hryniewicz J. 2012, "Los starca zależy od kontekstu społecznego". Wprowadzenie, [w:] O sytuacji ludzi w starszym wieku, red. J. Hryniewicz, Rządowa Rada Ludnościowa, Warszawa, s. 7-18.
- Huyck M.H. 2003, Is Gerontology the Cheshire Cat?, "The Gerontologist" 43(1), s. 132-136. <https://doi.org/10.1093/geront/43.1.132>
- Hylewski M., Burdzik T. 2014, Teoria krytyczna szkoły frankfurckiej jako krytyka kultury masowej, "Kultura - Historia - Globalizacja" 15, s. 115-137.
- Jakubowska H. 2009, Społeczne wytwarzanie starości: definicje, granice, konteksty, [w:] Patrząc na starość, red. H. Jakubowska, A. Raciniewska, Ł. Rogowski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań, s. 15-29.
- Jen S. 2017, Older Women and Sexuality: Narratives of Gender, Age, and Living Environment, "Journal of Women & Aging" 29(1), s. 87-97. <https://doi.org/10.1080/08952841.2015.1065147>
- Katz S., Calasanti T. 2015, Critical Perspectives on Successful Aging: Does It "Appeal More Than It Illuminates", "The Gerontologist" 55(1), s. 26-33. <https://doi.org/10.1093/geront/gnu027>
- King N., Calasanti T. 2006, Empowering the Old: Critical Gerontology and Anti-Aging in a Global Context, [w:] Aging, Globalization and Inequality: The New Critical Gerontology, red. J. Baars, D. Dannefer, Baywood Publishing, Amityville, NY, s. 139-157.
- Kopaliński W. 1987, Słownik mitów i tradycji kultury, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.
- Krekula C. 2007, The Intersection of Age and Gender: Reworking Gender Theory and Social Gerontology, "Current Sociology" 55(2), s. 155-171. <https://doi.org/10.1177/0011392107073299>
- Kwak A. 2003, Rodzina - jej znaczenie i rozwój, [w:] Opieka zdrowotna nad rodziną, red. K. Bożkova, A. Sito, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, s. 17-36.
- Kwak A. 2015, Współczesna rodzina - czy tylko problem struktury zewnętrznej?, [w:] Rodzina wobec wyzwań współczesności. Wybrane problemy, red. I. Taranowicz, S. Grotowska, Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław, s. 11-26.
- Kwak A. 2017, Rodzina ma wiele wariantów, ale czy z mniejszym zakresem solidarności?, "Studia Socjologiczne" 225(2), s. 145-166.
- Martin D.J., Gillen L.L. 2014, Revisiting Gerontology's Scrapbook: From Metchnikoff to the Spectrum Model of Aging, "The Gerontologist" 54(1), s. 51-58. <https://doi.org/10.1093/geront/gnt073>
- Martinson M., Berridge C. 2015, Successful Aging and Its Discontents: A Systematic Review of the Social Gerontology Literature, "The Gerontologist" 55, s. 58-69. <https://doi.org/10.1093/geront/gnu037>
- McCann Mortimer P., Ward L., Winefield H. 2008, Successful Ageing by Whose Definition? Views of Older, Spiritually Affiliated Women, "Australasian Journal on Ageing" 27(4), s. 200-204. <https://doi.org/10.1111/j.1741-6612.2008.00305.x>
- Medeiros K. de, Blayney R.H., Blayney N.J. 2014, Who "Owns" Gerontology? The Importance of Thinking Beyond the Sciences, "The Gerontologist" 54(4), s. 723-727. <https://doi.org/10.1093/geront/gnu064>
- Mękowski M. 2015, Walka o "nowego" klienta. Oferta dla seniorów w obliczu starzenia się społeczeństwa, "Prakseologia" 157(2), s. 339-356.

Moody H.R. 1988, Toward a Critical Gerontology: The Contribution of the Humanities to Theories of Aging, [w:] Emergent Theories of Aging, red. J.E. Birren, V.L. Bengtson, Springer Publishing, New York, s. 19-40.

Moody H.R. 1993, Overview: What is Critical Gerontology and Why is it Important?, [w:] Voices and Visions of Aging: Toward a Critical Gerontology, red. T.R. Cole, W.A. Achenbaum, P.L. Jakobi, R. Kastenbaum, Springer Publishing, New York, s. xv-xli.

Moody H.R. 2002, Aging: Concepts and Controversies, Sage Publications, Thousand Oaks, CA.

Mossakowska M., Więcek A., Błędowski P., red. 2012, PolSenior. Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce, Termedia, Warszawa.

Muszyński M. 2011, Jaka przyszłość teorii starzenia się? W stronę interdyscyplinarności - propozycja integralnej teorii gerontologii społecznej, [w:] Społeczne wymiary starzenia się, red. A. Fabiś, M. Muszyński, Wyższa Szkoła Administracji, Bielsko-Biała, s. 233-250.

Muszyński M. 2016, Starość w perspektywie postmodernistycznej, [w:] Starość w kontekście społecznym i zdrowotnym, red. M. Muszyński, "Ekslibris. Biblioteka Gerontologii Społecznej" 1(11), s. 13-24.

Phillips J., Ajrouch K., Hillcoat-Nallétamby S. 2010, Key Concepts in Social Gerontology, Sage Publications, Los Angeles-Washington, DC.

Piotrowski J. 1973, Miejsce człowieka starego w rodzinie i społeczeństwie, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Piotrowski J. 1986, Gerontologia i geriatryka, [w:] Encyklopedia seniora, red. I. Borsowa, W. Pędich, J. Piotrowski, T. Różniatowski, S. Rudnicki, Państwowe Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa, s. 5-14.

Putney N.M., Alley D.E., Bengtson V.L. 2005, Social Gerontology as Public Sociology in Action, "The American Sociologist" 36(3-4), s. 88-104. <https://doi.org/10.1007/s12108-005-1018-9>

Ray R.E., Fine M. 1999, Researching to Transgress: The Need for Critical Feminism in Gerontology, "Journal of Women & Aging" 11(2-3), s. 171-184. https://doi.org/10.1300/J074v11n02_12

Ray M., Bernard M., Phillips J. 2008, Critical Issues in Social Work with Older People, Palgrave Macmillan, Basingstoke. <https://doi.org/10.1007/978-1-137-07384-6>

Rosochacka-Gmitrzak M. 2011, Wsparcie opiekunów nieformalnych - w stronę równowagi społecznych oczekiwań i opiekuńczych możliwości rodzin, [w:] Publiczna troska, prywatna opieka. Społeczności lokalne wobec osób starszych, red. M. Raław, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, s. 137-154.

Rosochacka-Gmitrzak M. 2018, Starzenie się w miejscu zamieszkania a zakłócony performance miejsca, "Miscellanea Anthropologica et Sociologica" 19(4), s. 33-52.

Rosochacka-Gmitrzak M., Raław M. 2014, Caregiving for the Elderly Family Members as a Challenge for Men - the Hidden and Forgotten Carers in Ageing Europe, [w:] Sociology and Healthcare - SGEM Conference Proceedings, t. 2, Albena, s. 111-118. <https://doi.org/10.5593/sgemsocial2014/B12/S2.015>

Rosochacka-Gmitrzak M., Raław M. 2015, Opieka nad zależnymi osobami starszymi w rodzinie: ryzyko i ambiwalencja, "Studia Socjologiczne" 2(217), s. 23-47.

- Rowe J.W., Kahn R.L. 1987, Human Aging: Usual and Successful, "Science" 237(4811), s. 143-149. <https://doi.org/10.1126/science.3299702>
- Rowe J.W., Kahn R.L. 1997, Successful Ageing, "The Gerontologist" (37), s. 433-440. <https://doi.org/10.1093/geront/37.4.433>
- Sandberg L. 2013, Affirmative Old Age - The Ageing Body and Feminist Theories on Difference, "International Journal of Ageing and Later Life" 8(1), s. 11-40. <https://doi.org/10.3384/ijal.1652-8670.12197>
- Synak B. 1976, Problemy starych rolników na przykładzie b. województwa gdańskiego, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.
- Synak B. 1999, Hasło ludzie starzy, [w:] Encyklopedia socjologii, t. 2, K-N, red. Z. Bokszański i in., Oficyna Naukowa, Warszawa, s. 144-149.
- Szatur-Jaworska B., Błędowski P. 2016, Wprowadzenie, [w:] System wsparcia osób starszych w środowisku zamieszkania. Przegląd sytuacji, propozycja modelu, red. B. Szatur-Jaworska, P. Błędowski, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa.
- Szatur-Jaworska B., Błędowski P., Dziegielewska M. 2006, Podstawy gerontologii społecznej, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa.
- Szukalski P. 2014, Intelktualne źródła koncepcji aktywnego starzenia się, "Małopolskie Studia Regionalne" 2-3(31-32), s. 31-34.
- Tesch-Römer C., Wahl H.-W. 2017, Toward a More Comprehensive Concept of Successful Aging: Disability and Care Needs, "The Journals of Gerontology: Psychological Sciences and Social Sciences" 72B(2), s. 310-318.
- Timmermann S. 2018, Financial Gerontology: What Is It? Do We Need It? What Can We Learn?, "Journal of Financial Service Professionals" 72(3), s. 37-42.
- Tobiasz-Adamczyk B., Gałaś A., Zawisza K., Grodzicki T. 2019, Refleksje nad wynikami badań w relacji do stworzonego wielowymiarowego modelu uwarunkowań zjawisk zaniedbania i samozaniedbania, [w:] Zaniedbanie i samozaniedbanie osób starszych. Medyczne i społeczne uwarunkowania, red. B. Tobiasz-Adamczyk, M. Bryska, T. Grodzicki, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 301-313.
- Tornstam L. 1992, The Quo vadis of Gerontology: On the Scientific Paradigm of Gerontology, "The Gerontologist" 32, s. 318-326. <https://doi.org/10.1093/geront/32.3.318>
- Twigg J. 2004, The Body, Gender, and Age: Feminist Insights in Social Gerontology, "Journal of Ageing Studies" 18, s. 59-73. <https://doi.org/10.1016/j.jaging.2003.09.001>
- Twigg J. 2015, The Body, Gender, and Age: Feminist Insights in Social Gerontology, "Journal of Ageing Studies" 18, s. 59-73. <https://doi.org/10.1016/j.jaging.2003.09.001>
- Wilson G. 2001, Conceptual Framework and Emancipatory Research in Social Gerontology, "Ageing and Society" 21(4), s. 471-487. <https://doi.org/10.1017/S0144686X01008315>
- Wiśniewska-Roszkowska K. 1989, Starość jako zadanie, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa.

Zalewska J. 2012, Od emerytury do trzeciego wieku: starość w czasach nowożytnych, [w:] Krótkie wykłady z socjologii. Przegląd problemów i metod, red. A. Firkowska-Mankiewicz, T. Kanash, E. Tarkowska, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, s. 212-228.

Zhang W., Locanienta J., Liu S., Wu B. 2018, Successful Ageing or Resilient Ageing: Perceptions from Elderly Chinese in Hawai'i, "China Journal of Social Work" 11(3), s. 236-245.

<https://doi.org/10.1080/17525098.2018.1550863>

Zych A.A. 2001, Słownik gerontologii społecznej, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa.

Filmografia

Pora umierać, film w reżyserii Doroty Kędzierzawskiej, 2007, dystrybucja: Gutek Film.

Źródła internetowe

Academy for Gerontology in Higher Education, A Brief History of the Academy for Gerontology in Higher Education (opr. E.B. Douglass), <https://www.aghe.org/about-us/aghe-history>, dostęp: 19.01.2019.

It's the Economy, Stupid, https://en.wikipedia.org/wiki/It%27s_the_economy,_stupid , dostęp: 12.10.2018.

Ministerstwo Zdrowia, 2018, Ogólnopolskie badanie Polsenior 2 wkroczyło w fazę zbierania danych w terenie, <https://www.gov.pl/web/zdrowie/ogolnopolskie-badanie-polsenior-2-wkroczylo-w-faze-zbierania-danych-w-terenie> , dostęp: 13.12.2018.

Najsłynniejsze hasła, <https://wiadomosci.wp.pl/najslynniejsze-hasla-603868> , dostęp: 27.01.2019.

Planeta, głupcze!, rycina René Cattin, <https://www.instagram.com/p/BtWYyfOhoPe/> , dostęp: 27.03.2019.

Vaillant G.E. 2013, What are the Secrets to a Happy Life?, „Greater Good Magazine” 6, <https://greatergood.berkeley.edu> , dostęp: 13.03.2019.

Waldinger R. 2016, What Makes a Good Life? Lessons from the Longest Study on Happiness, YouTube,

TED talks, <https://www.youtube.com/watch?v=8KkKuTCFvzl> , dostęp: 10.10.2018.

Zacher H., Rudolph C. 2018, Five Reasons to Adopt a More Critical Perspective on „Successful Aging at Work”, blog „International Network for Critical Gerontology”, <http://criticalgerontology.com> , dostęp: 7.01.2019.